

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2019/1937**(2019. gada 23. oktobris)****par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 16. pantu, 43. panta 2. punktu, 50. pantu, 53. panta 1. punktu, 91., 100. un 114. pantu, 168. panta 4. punktu, 169. pantu, 192. panta 1. punktu un 325. panta 4. punktu, un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 31. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 31. pantā minētās ekspertu grupas 2018. gada 30. novembra atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Personas, kuras strādā publiskā vai privātā organizācijā vai sazinās ar šādu organizāciju saistībā ar darbu, bieži pirmās uzzina par draudiem vai kaitējumu sabiedrības interesēm, kas rodas minētajā kontekstā. Ziņojot par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem, kas kaitē sabiedrības interesēm, šādas personas rīkojas kā "trauksmes cēļi" un tādējādi pilda nozīmīgu funkciju šādu pārkāpumu atklāšanā un novēršanā un sabiedrības labklājības aizsardzībā. Taču, baidoties no represijām, iespējamie trauksmes cēļi nereti atturas ziņot par savām bažām vai aizdomām. Šajā sakarā gan Savienības, gan starptautiskā līmenī arvien vairāk tiek atzīts, ka trauksmes cēļu līdzsvarotas un efektīvas aizsardzības nodrošināšanai ir liela nozīme.
- (2) Savienības līmenī trauksmes cēļu sniegtie ziņojumi un publiskotā informācija ir viens no elementiem, kas palīdz savlaicīgi gādāt par Savienības tiesību aktu un politikas pasākumu izpildi. Tie valstu un Savienības izpildes sistēmām nodrošina informāciju, kas veicina Savienības tiesību aktu pārkāpumu efektīvu atklāšanu, izmeklēšanu un saukšanu pie atbildības par tiem, tādējādi uzlabojot pārredzamību un atbildību.
- (3) Konkrētās politikas jomās Savienības tiesību aktu pārkāpumi – neatkarīgi no tā, vai valsts tiesību aktos tos kvalificē kā administratīvus pārkāpumus, krimināla rakstura pārkāpumus vai citu veidu pārkāpumus, – var nopietni kaitēt sabiedrības interesēm, radot nozīmīgus riskus sabiedrības labklājībai. Jomās, kurās ir identificētas izpildes nepilnības un trauksmes cēļi parasti ir privilēģētā stāvoklī atklāt pārkāpumus, ir jāuzlabo izpilde, ieviešot efektīvus, konfidencialus un drošus ziņošanas kanālus un nodrošinot, ka trauksmes cēļi ir efektīvi aizsargāti pret represijām.
- (4) Savienībā nodrošinātā pašreizējā trauksmes cēļu aizsardzība dalībvalstīs ir sadrumstalota, un dažādās politikas jomās tā atšķiras. Trauksmes cēļu ziņoto Savienības tiesību aktu pārkāpumu sekas ar pārrobežu dimensiju parāda, kā nepietiekama aizsardzība vienā dalībvalstī negatīvi ietekmē Savienības politikas virzienu īstenošanu ne tikai minētajā dalībvalstī, bet arī citās dalībvalstīs un Savienībā kopumā.
- (5) Kopēji minimālie standarti, kas nodrošinātu, ka trauksmes cēļi tiek efektīvi aizsargāti, būtu jāattiecinā uz tiesību aktiem un politikas jomām, kurās pastāv vajadzība stiprināt izpildi, trauksmes cēļu nepietiekama ziņošana ir viens no svarīgākajiem faktoriem, kas ietekmē izpildi, un Savienības tiesību aktu pārkāpumi var radīt nopietnu kaitējumu sabiedrības interesēm. Dalībvalstis varētu nolemt paplašināt valsts noteikumu piemērošanu, attiecinot tos arī uz citām jomām, ar mērķi panākt, ka valsts līmenī ir visaptverošs un saskaņots trauksmes cēļu aizsardzības regulējums.

⁽¹⁾ OV C 405, 9.11.2018., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 62, 15.2.2019., 155. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 16. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2019. gada 7. oktobra lēmums.

- (6) Trauksmes cēļu aizsardzība ir nepieciešama, lai uzlabotu Savienības tiesību aktu izpildi publiskā iepirkuma jomā. Ir nepieciešams ne vien novērst un atklāt ar publisko iepirkumu saistītu krāpšanu un korupciju Savienības budžeta īstenošanas kontekstā, bet ir arī jāpievēršas noteikumu nepietiekamai izpildei publiskā iepirkuma jomā no valsts līgumslēdzēju iestāžu un līgumslēdzēju subjektu puses attiecībā uz būvdarbu izpildi, produktu piegādi vai pakalpojumu sniegšanu. Šādu noteikumu pārkāpumi izkropļo konkurenci, palielina uzņēmējdarbības izmaksas, apdraud ieguldītāju un akcionāru intereses un kopumā mazina vēlmi veikt ieguldījumus, un rada nevienlīdzīgas konkurences apstākļus visiem uzņēmumiem visā Savienībā, tādējādi ietekmējot pienācīgu iekšējā tirgus darbību.
- (7) Savienības likumdevējs jau ir atzinis trauksmes cēļu aizsardzības pievienoto vērtību finanšu pakalpojumu jomā. Pēc finanšu krīzes, kas atklāja nopietnus trūkumus attiecīgo noteikumu izpildē, trauksmes cēļu aizsardzības pasākumi, tostarp iekšējie un ārējie ziņošanas kanāli, kā arī skaidri noteikts represiju aizliegums, tika ieviesti ievērojamā skaitā finanšu pakalpojumu jomas likumdošanas aktos, kā norādīts Komisijas 2010. gada 8. decembra paziņojumā "Sankciju režīmu pastiprināšana finanšu pakalpojumu nozarē". Konkrētāk, kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām piemērojamās uzraudzības sistēmas kontekstā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES ⁽⁴⁾ paredz trauksmes cēļu aizsardzību, kas piemērojama Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ⁽⁵⁾ kontekstā.
- (8) Attiecībā uz iekšējā tirgū laisto produktu drošību ražošanas un izplatīšanas ķēdē iesaistītie uzņēmumi ir primārais pierādījumu avots, tāpēc trauksmes cēļu ziņojumiem šādos uzņēmumos ir augsta pievienotā vērtība, jo viņi ir daudz tuvāk informācijai par iespējamu negodīgu un nelikumīgu ražošanas, importa vai izplatīšanas praksi attiecībā uz bīstamiem produktiem. Tāpēc ir nepieciešams ieviest trauksmes cēļu aizsardzību saistībā ar drošības prasībām, kas jāpiemēro produktiem, kurus reglamentē Savienības saskaņošanas tiesību akti, kā izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1020 ⁽⁶⁾ I un II pielikumā, un attiecībā uz vispārējām produktu drošības prasībām, kā izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/95/EK ⁽⁷⁾. Trauksmes cēļu aizsardzība, kā tā paredzēta šajā direktīvā, ir arī būtisks instruments, kas palīdz novērst šaujamieroču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas, kā arī ar aizsardzību saistītu ražojumu novirzīšanu, jo tā veicinātu ziņošanu par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem, piemēram, par dokumentu viltošanu, mainītu marķējumu un šaujamieroču krāpniecisku iegādi Savienības iekšienē, kur pārkāpumi bieži vien norāda uz novirzīšanu no legālā tirgus uz nelegālo. Trauksmes cēļu aizsardzība, kā tā paredzēta šajā direktīvā, arī palīdzētu novērst sprāgstvielu nelikumīgu izgatavošanu mājās, veicinot uz sprāgstvielu prekursoriem attiecināto ierobežojumu un pārbažu pareizu piemērošanu.
- (9) Trauksmes cēļu aizsardzības nozīme tādu Savienības transporta drošības noteikumu pārkāpumu novēršanā un aizkavēšanā, kuri var apdraudēt cilvēku dzīvību, jau ir atzīta dažādos Savienības nozaru aktos par aviācijas drošību, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 376/2014 ⁽⁸⁾, un jūras transporta drošību, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2013/54/ES ⁽⁹⁾ un 2009/16/EK ⁽¹⁰⁾, kuros ir paredzēti pielāgoti trauksmes cēļu aizsardzības pasākumi, kā arī īpaši ziņošanas kanāli. Minētie akti arī paredz to darba ņēmēju

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību (OV L 11, 15.1.2002., 4. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 376/2014 (2014. gada 3. aprīlis) par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 996/2010 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK, Komisijas Regulas (EK) Nr. 1321/2007 un (EK) Nr. 1330/2007 (OV L 122, 24.4.2014., 18. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/54/ES (2013. gada 20. novembris) par dažiem karoga valsts atbildības aspektiem attiecībā uz atbilstību 2006. gada Konvencijai par darbu jūrniecībā un tās izpildi (OV L 329, 10.12.2013., 1. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/16/EK (2009. gada 23. aprīlis) par ostas valsts kontroli (OV L 131, 28.5.2009., 57. lpp.).

aizsardzību pret represijām, kuri ziņo par pašu pieļautām kļūdām (tā dēvētā "taisnīguma kultūra"). Ir jāpapildina abās minētajās nozarēs jau esošie trauksmes cēlēju aizsardzības elementi, kā arī jāparedz aizsardzība attiecībā uz citiem transporta veidiem, proti, iekšējo ūdensceļu, ceļu un dzelzceļa transportā, lai veicinātu drošības standartu izpildi minētajos citos transporta veidos.

- (10) Saistībā ar vides aizsardzību pierādījumu vākšana, noziegumu pret vidi un nelikumīgas rīcības vai bezdarbības, kā arī iespējamo pārkāpumu, kas skar vides aizsardzību, nepieļaušana, atklāšana un novēršana aizvien ir izaicinājums, un ir jāpastiprina rīcība šajā sakarā, kā atzīts Komisijas 2018. gada 18. janvāra paziņojumā "ES rīcība vidiskās atbilstības un pārvaldības uzlabošanā". Tā kā pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā ar vides aizsardzību saistīti trauksmes cēlēju aizsardzības noteikumi ir paredzēti tikai vienā nozares aktā, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 213/30/ES⁽¹¹⁾, šādas aizsardzības ieviešana ir nepieciešama, lai nodrošinātu to Savienības vides *acquis* efektīvu izpildi, kuru pārkāpumi var nodarīt kaitējumu sabiedrības interesēm un, iespējams, radīt plašāku pārrobežu ietekmi. Šādas aizsardzības ieviešana ir būtiska arī gadījumos, kad nedroši produkti var radīt kaitējumu videi.
- (11) Trauksmes cēlēju aizsardzības pastiprināšana arī palīdzētu novērst Eiropas Atomenerģijas kopienas noteikumu par kodoldrošumu, pretradiācijas aizsardzību un atbildīgu un drošu izlietotās kodoldegvielas un radioaktīvo vielu apsaimniekošanu pārkāpumus un atturēt no tiem. Tā arī pastiprinātu Padomes Direktīvas 2009/71/Euratom⁽¹²⁾ attiecīgo noteikumu izpildi attiecībā uz efektīvas kodoldrošības kultūras veicināšanu un pastiprināšanu, jo īpaši minētās direktīvas 8.b panta 2. punkta a) apakšpunktu, kurā *inter alia* kompetentajai regulatīvajai iestādei ir prasīts izveidot pārvaldības sistēmas, kurās kodoldrošībai paredzēta pienācīga prioritāte un kuras visos personāla un vadības līmeņos veicina spēju kritiski vērtēt attiecīgo drošības principu un prakses efektīvu īstenošanu un laikus ziņot par drošības problēmām.
- (12) Trauksmes cēlēju aizsardzības regulējuma ieviešana palīdzētu arī stiprināt esošo noteikumu izpildi un novērst Savienības noteikumu pārkāpumus pārtikas aprites, konkrētāk, pārtikas un barības nekaitīguma, kā arī dzīvnieku veselības, aizsardzības un labturības jomā. Minētajās jomās noteiktie dažādie Savienības noteikumi ir savstarpēji cieši saistīti. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002⁽¹³⁾ nosaka vispārējos principus un prasības, kas ir pamatā visiem uz pārtiku un barību attiecināmajiem Savienības un valstu pasākumiem, īpašu uzmanību pievēršot pārtikas nekaitīgumam, lai nodrošinātu cilvēku veselības un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību attiecībā uz pārtiku, kā arī efektīvu iekšējā tirgus darbību. Minētā regula *inter alia* paredz, ka uzņēmēji, kas iesaistīti barības un pārtikas apritē, nedrīkst atturēt savus darbiniekus un citas personas no sadarbības ar kompetentajām iestādēm, ja šāda sadarbība varētu novērst, mazināt vai likvidēt pārtikas radītu risku. Savienības likumdevējs ir īstenojis līdzīgu pieeju dzīvnieku veselības tiesību aktu jomā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/429⁽¹⁴⁾, ar ko paredz noteikumus par tādu dzīvnieku slimību, kuras var izplatīties uz citiem dzīvniekiem vai cilvēkiem, kontroli un novēršanu, un tādā jomā kā aizsardzība un labturība lauksaimniecībā izmantojamiem dzīvniekiem, zinātniskiem mērķiem izmantojamiem dzīvniekiem, dzīvniekiem pārvadāšanas laikā un dzīvniekiem nonāvēšanas laikā attiecīgi ar Padomes Direktīvu 98/58/EK⁽¹⁵⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/63/ES⁽¹⁶⁾, kā arī ar Padomes Regulām (EK) Nr. 1/2005⁽¹⁷⁾ un (EK) Nr. 1099/2009⁽¹⁸⁾.

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/30/ES (2013. gada 12. jūnijs) par to darbību drošumu, kas saistītas ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, un ar kuru groza Direktīvu 2004/35/EK (OV L 178, 28.6.2013., 66. lpp.).

⁽¹²⁾ Padomes Direktīva 2009/71/Euratom (2009. gada 25. jūnijs), ar ko izveido Kopienas kodoliekārtu kodoldrošības pamatstruktūru (OV L 172, 2.7.2009., 18. lpp.).

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā ("Dzīvnieku veselības tiesību akts") (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Padomes Direktīva 98/58/EK (1998. gada 20. jūlijs) par lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku aizsardzību (OV L 221, 8.8.1998., 23. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/63/ES (2010. gada 22. septembris) par zinātniskiem mērķiem izmantojamo dzīvnieku aizsardzību (OV L 276, 20.10.2010., 33. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1/2005 (2004. gada 22. decembris) par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr. 1255/97 (OV L 3, 5.1.2005., 1. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1099/2009 (2009. gada 24. septembris) par dzīvnieku aizsardzību nonāvēšanas laikā (OV L 303, 18.11.2009., 1. lpp.).

- (13) Trauksmes cēļu ziņojumi par pārkāpumiem var būt būtiski, lai atklātu, novērstu, mazinātu un likvidētu sabiedrības veselībai un patērētāju aizsardzībai radītos riskus, kas izriet no Savienības noteikumu pārkāpumiem un kas citādi varētu netikt atklāti. Konkrētāk, patērētāju aizsardzība ir cieši saistīta arī ar gadījumiem, kad nedroši produkti var nodarīt nopietnu kaitējumu patērētājiem.
- (14) Privātās dzīves neaizskaramība un personas datu aizsardzība, kas ir nostiprinātas kā pamattiesības Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 7. un 8. pantā, ir vēl citas jomas, kurās trauksmes cēļi var palīdzēt atklāt pārkāpumus, kuri var kaitēt sabiedrības interesēm. Trauksmes cēļi var arī palīdzēt atklāt darbības, ar ko tiek pārkāpta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1148 par tīklu un informācijas sistēmu drošību⁽¹⁹⁾, kas ievieš prasību par incidentu, tostarp tādu, kas nekompromitē personas datus, paziņošanu un drošības prasības pamatpakalpojumu sniedzējiem dažādās jomās, piemēram, enerģētikas, veselības aizsardzības, transporta un banku nozarēs, digitālo pamatpakalpojumu, piemēram, mākoņdatošanas pakalpojumu, sniedzējiem un komunālo pamatpakalpojumu, piemēram, ūdensapgādes, elektroapgādes un gāzes apgādes, nodrošinātājiem. Trauksmes cēļu ziņojumi šajā jomā ir īpaši vērtīgi, lai novērstu drošības incidentus, kas ietekmētu būtiskas ekonomiskas un sabiedriskas darbības un plaši izmantotus digitālos pakalpojumus, kā arī lai novērstu Savienības datu aizsardzību noteikumu pārkāpumus. Šāda ziņošana palīdz nodrošināt pakalpojumu nepārtrauktību, kas ir būtisks iekšējā tirgus darbības un sabiedrības labklājības priekšnosacījums.
- (15) Turklāt būtiska joma, kurā jāstiprina Savienības tiesību aktu izpilde, ir Savienības finansiālo interešu aizsardzība, kas saistīta ar cīņu pret krāpšanu, korupciju vai jebkuru citu nelikumīgu darbību, kas ietekmē Savienības izdevumu izmantošanu, Savienības ieņēmumu un līdzekļu vai aktīvu iekasēšanu. Savienības finansiālo interešu aizsardzības stiprināšana ir būtiska arī Savienības budžeta īstenošanai attiecībā uz izdevumiem, kas veikti, pamatojoties uz Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu (*Euratom* līgums). Efektīvas izpildes trūkums Savienības finansiālo interešu aizsardzības jomā, tostarp attiecībā uz krāpšanas un korupcijas novēršanu valsts līmenī, izraisa Savienības ieņēmumu kritumu un Savienības fondu ļaunprātīgu izmantošanu, kas var kropļot publiskos ieguldījumus un mazināt izaugsmi, kā arī apdraudēt pilsoņu uzticēšanos Savienības rīcībai. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 325. pantu Savienībai un dalībvalstīm jāvērsas pret krāpšanu un jebkādam citām nelikumīgām darbībām, kas apdraud Savienības finansiālās intereses. Attiecīgie Savienības pasākumi šajā sakarā ietver jo īpaši Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95⁽²⁰⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013⁽²¹⁾. Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95 attiecībā uz vissmagākajiem ar krāpšanu saistītiem darbību veidiem papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371⁽²²⁾ un 1995. gada 26. jūlija Konvencija par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību⁽²³⁾, kas izstrādāta, pamatojoties uz K3. pantu Līgumā par Eiropas Savienību, tostarp tai pievienotais 1996. gada 27. septembra protokols⁽²⁴⁾, 1996. gada 29. novembra protokols⁽²⁵⁾ un 1997. gada 19. jūnija protokols⁽²⁶⁾. Minētā konvencija un minētie protokoli joprojām ir spēkā dalībvalstīm, kurām Direktīva (ES) 2017/1371 nav saistoša.
- (16) Arī attiecībā uz pārkāpumiem, kas saistīti ar LESD 26. panta 2. punktā minēto iekšējo tirgu, būtu jāparedz kopēji trauksmes cēļu aizsardzības minimālie standarti. Turklāt saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas ("Tiesa") judikatūru Savienības pasākumi, kuru mērķis ir izveidot iekšējo tirgu vai nodrošināt tā darbību, ir paredzēti, lai palīdzētu likvidēt esošus vai jaunus šķēršļus brīvai preču aprītei vai pakalpojumu sniegšanas brīvībai un lai dotu ieguldījumu konkurences izkropļojumu novēršanā.
- (17) Jo īpaši trauksmes cēļu aizsardzība ar mērķi uzlabot Savienības konkurences tiesību aktu izpildi, tostarp par valsts atbalsta īstenošanu, palīdzētu aizsargāt tirgu efektīvu darbību Savienībā un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem un ieguvumus patērētājiem. Attiecībā uz uzņēmumiem piemērotajiem konkurences noteikumiem iekšējās ziņošanas nozīme konkurences tiesību pārkāpumu noteikšanā jau ir atzīta iecietības

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1148 (2016. gada 6. jūlijs) par pasākumiem nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas sistēmu drošību visā Savienībā (OV L 194, 19.7.2016., 1. lpp.).

⁽²⁰⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

⁽²³⁾ OV C 316, 27.11.1995., 49. lpp.

⁽²⁴⁾ OV C 313, 23.10.1996., 2. lpp.

⁽²⁵⁾ OV C 151, 20.5.1997., 2. lpp.

⁽²⁶⁾ OV C 221, 19.7.1997., 2. lpp.

politikas programmā, ko Komisija īsteno, ievērojot Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004⁽²⁷⁾ 4.a pantu, kā arī ar Komisijas nesen ieviesto rīku trauksmes cēlēju anonīmiem ziņojumiem. Ar konkurences tiesībām un valsts atbalsta noteikumiem saistīti pārkāpumi skar LESD 101., 102., 106., 107. un 108. pantu un to piemērošanai pieņemto sekundāro tiesību aktu noteikumus.

- (18) Uzņēmumu nodokļu tiesību pārkāpumi un mehānismi, kuru nolūks ir iegūt nodokļu priekšrocības un izvairīties no juridisko saistību pildīšanas, tādējādi vēršoties pret piemērojamo uzņēmumu ienākuma nodokļa tiesību priekšmetu un mērķi, negatīvi ietekmē pienācīgu iekšējā tirgus darbību. Šādi pārkāpumi un mehānismi var veicināt negodīgu nodokļu konkurenci un apjomīgu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kropļojot vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem un izraisot nodokļu ieņēmumu zaudējumus dalībvalstīm un Savienības budžetam kopumā. Šajā direktīvā būtu jāparedz aizsardzība pret represijām tiem, kuri ziņo par izvairīgiem un/vai ļaunprātīgiem mehānismiem, kas citādi varētu netikt atklāti, ar mērķi pastiprināt kompetento iestāžu spēju aizsargāt iekšējā tirgus pienācīgu darbību un novērst tos traucējumus un šķēršļus tirdzniecībai, kuri ietekmē uzņēmumu konkurētspēju iekšējā tirgū, un kas ir tieši saistīti ar noteikumiem par brīvu apriti un ir arī svarīgi valsts atbalsta noteikumu piemērošanai. Trauksmes cēlēju aizsardzība, kā tā paredzēta šajā direktīvā, papildinātu Komisijas nesenās iniciatīvas, kuru mērķis ir palielināt pārredzamību un informācijas apmaiņu nodokļu jomā un izveidot taisnīgāku uzņēmumu ienākuma nodokļa vidi Savienībā, lai dalībvalstis varētu efektīvāk atklāt izvairīgus un/vai ļaunprātīgus mehānismus, un palīdzētu atturēt no šādu mehānismu izveides. Tomēr ar šo direktīvu netiek saskaņoti nedz materiālie, nedz procedūras noteikumi saistībā ar nodokļiem, un tās mērķis nav stiprināt valstu uzņēmumu ienākuma nodokļa noteikumu izpildi, neskarot dalībvalstu iespēju ziņoto informāciju izmantot minētajam nolūkam.
- (19) Šīs direktīvas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā tās materiālā darbības joma ir definēta, atsaucoties uz virkni Savienības aktu, kuri norādīti pielikumā. Tas nozīmē, ka tad, ja minēto Savienības aktu materiālā darbības joma ir noteikta, atsaucoties uz to pielikumos norādītajiem Savienības aktiem, arī minētie akti ir daļa no šīs direktīvas materiālās darbības jomas. Turklāt atsauce uz pielikumā norādītajiem aktiem būtu jāsaprot tādējādi, ka tiek ietverti arī visi valstu un Savienības īstenošanas vai deleģētie pasākumi, kas pieņemti, ievērojot minētos aktus. Turklāt atsauce uz pielikumā minētajiem Savienības tiesību aktiem ir jāsaprot kā dinamiska atsauce saskaņā ar standarta sistēmu, kā veido atsauces uz Savienības tiesību aktiem. Tādēļ, ja pielikumā minētais Savienības akts ir grozīts, atsauce attiecas uz minēto aktu grozītajā redakcijā; ja pielikumā minētais Savienības akts ir aizstāts, atsauce attiecas uz jauno aktu.
- (20) Vairāki Savienības tiesību akti, jo īpaši finanšu pakalpojumu jomā, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 596/2014⁽²⁸⁾ un Komisijas Īstenošanas direktīva (ES) 2015/2392⁽²⁹⁾, kas pieņemta, pamatojoties uz minēto regulu, jau paredz sīki izstrādātus noteikumus par trauksmes cēlēju aizsardzību. Jebkuri šādi īpaši noteikumi, kas šajā sakarā paredzēti šādos esošos Savienības tiesību aktos, tostarp Savienības tiesību aktos, kuri uzskaitīti šīs direktīvas pielikuma II daļā, un kas izstrādāti īpaši attiecīgajām nozarēm, būtu jāsaģlabā. Tas ir jo īpaši svarīgi, lai noskaidrotu, kuriem tiesību subjektiem, kas darbojas finanšu pakalpojumu jomā, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā, jau ir pienākums izveidot iekšējos ziņošanas kanālus. Vienlaikus, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu konsekveni un juridisko noteiktību, šai direktīvai vajadzētu būt piemērojamai visos jautājumos, kurus nereglamentē ar nozarēm paredzētajiem aktiem, un tādējādi būtu jāpapildina šādi akti, lai tie būtu pilnībā saskaņoti ar minimālajiem standartiem. Šajā direktīvā jo īpaši būtu vēl vairāk jāprecizē iekšējo un ārējo ziņošanas kanālu modelis, kompetento iestāžu pienākumi un konkrētie aizsardzības veidi, kas valsts līmenī jānodrošina pret represijām. Šajā sakarā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1286/2014⁽³⁰⁾ 28. panta 4. punktā ir noteikts, ka jomā, uz ko attiecas minētā regula, dalībvalstis var paredzēt iekšēju ziņošanas kanālu. Lai panāktu saskaņotību ar šajā direktīvā noteiktajiem minimālajiem standartiem, šajā direktīvā paredzētais pienākums izveidot iekšējus ziņošanas kanālus būtu jāpiemēro arī attiecībā uz Regulu (ES) Nr. 1286/2014.

⁽²⁷⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 773/2004 (2004. gada 7. aprīlis) par lietas izskatīšanu saskaņā ar EK Līguma 81. un 82. pantu, ko vada Komisija (OV L 123, 27.4.2004., 18. lpp.).

⁽²⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 596/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK (OV L 173, 12.6.2014., 1. lpp.).

⁽²⁹⁾ Komisijas Īstenošanas direktīva (ES) 2015/2392 (2015. gada 17. decembris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 596/2014 attiecībā uz ziņošanu kompetentajām iestādēm par faktiskajiem vai iespējamajiem šīs regulas pārkāpumiem (OV L 332, 18.12.2015., 126. lpp.).

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1286/2014 (2014. gada 26. novembris) par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem (OV L 352, 9.12.2014., 1. lpp.).

- (21) Šī direktīva nedrīkstētu skart darba ņēmējiem paredzēto aizsardzību, kad tiek ziņots par Savienības darba tiesību aktu pārkāpumiem. Attiecībā uz drošības un veselības aizsardzību darbā Padomes Direktīvas 89/391/EEK⁽³¹⁾ 11. pants jau prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai darba ņēmējiem vai viņu pārstāvjiem netiktu radīti neizdevīgi apstākļi, pamatojoties uz viņu prasību vai priekšlikumu darba devējiem veikt piemērotus pasākumus, lai mazinātu darba ņēmēju apdraudējumu un/vai likvidētu bīstamības cēloņus. Darba ņēmējiem un to pārstāvjiem saskaņā ar minēto direktīvu ir tiesības vērsties kompetentajā iestādē, ja viņi uzskata, ka darba devēja veiktie pasākumi un izmantotie līdzekļi nav pietiekami, lai nodrošinātu drošību un veselības aizsardzību.
- (22) Dalībvalstis varētu nolemt paredzēt, ka ziņojumi saistībā ar personu savstarpējo attiecību sūdzībām, kas skar tikai ziņojošo personu, proti, sūdzības par personiskiem konfliktiem starp ziņojošo personu un citu darba ņēmēju, var tikt novirzīti uz citām pieejamām procedūrām.
- (23) Šai direktīvai nebūtu jāskar aizsardzība, kas piešķirta procedūrās ziņošanai par iespējamām nelikumīgām darbībām, tostarp krāpniecību vai korupciju, kas nodara kaitējumu Savienības interesēm, vai ziņošanai par rīcību, kura saistīta ar profesionālo pienākumu veikšanu un varētu būt nopietns gadījums, kad netiek pildīti Eiropas Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku pienākumi, kas paredzēti ar Padomes Regulu (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68⁽³²⁾ noteikto Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 22.a, 22.b un 22.c pantā. Šī direktīva būtu jāpiemēro gadījumos, kad Savienības ierēdņi un pārējie darbinieki ziņo par pārkāpumiem, kas notiek ar darbu saistītā kontekstā ārpus to darba attiecībām ar Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām.
- (24) Valsts drošība aizvien ir vienīgi katras dalībvalsts atbildībā. Saskaņā ar Tiesas judikatūru šī direktīva nebūtu jāpiemēro ziņojumiem par pārkāpumiem, kas saistīti ar iepirkumiem, kuri ietver aizsardzības vai drošības aspektus, ja uz tiem attiecas LESD 346. pants. Ja dalībvalstis nolemj atbilstīgi šai direktīvai paredzēto aizsardzību attiecināt arī uz citām jomām vai aktiem, kas neietilpst tās materiālajā darbības jomā, tām vajadzētu būt iespējai minētajā sakarā pieņemt konkrētus noteikumus, lai aizsargātu būtiskas valsts drošības intereses.
- (25) Šai direktīvai nebūtu jāskar arī tādas klasificētas informācijas aizsardzība, kura saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajiem normatīvajiem un administratīvajiem aktiem drošības nolūkā ir jāaizsargā pret neatļautu piekļuvi. Turklāt šīs direktīvas noteikumiem nebūtu jāietekmē pienākumi, kas izriet no Padomes Lēmuma 2013/488/ES⁽³³⁾ vai Komisijas Lēmuma (ES, Euratom) 2015/444⁽³⁴⁾.
- (26) Saskaņā ar Tiesas judikatūru šai direktīvai nebūtu jāietekmē advokātu un viņu klientu savstarpējās saziņas konfidencialitātes aizsardzība ("advokāta un klienta saziņas konfidencialitāte"), kas paredzēta valsts tiesību aktos un attiecīgos gadījumos Savienības tiesību aktos. Turklāt šai direktīvai nebūtu jāietekmē pienākums saglabāt veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju, tostarp terapeitu, un viņu pacientu saziņas un pacientu medicīnisko karšu konfidencialo raksturu ("ārsta un pacienta saziņas privātums"), kas paredzēta valstu un Savienības tiesību aktos.
- (27) Citu profesiju, kas nav advokāta vai veselības aprūpes profesijas, pārstāvjiem šajā direktīvā paredzētajai aizsardzībai vajadzētu spēt kvalificēties gadījumos, kad tie izpauž ar piemērojamiem dienesta noteikumiem aizsargātu informāciju, ar noteikumu, ka minētās informācijas izpaušana ir nepieciešama, lai darītu zināmus pārkāpumu, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā.
- (28) Kaut arī šajā direktīvā saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem būtu jāparedz ierobežots atbrīvojums no atbildības, tostarp kriminālatbildības, konfidencialitātes pārkāpuma gadījumā tai nebūtu jāietekmē valsts noteikumi par kriminālprocesu, jo īpaši tie noteikumi, kuru mērķis ir aizsargāt izmeklēšanas un tiesvedības integritāti vai iesaistīto personu tiesības uz aizstāvību. Tam nebūtu jāskar aizsardzības pasākumu ieviešana citos valsts procesuālo noteikumu veidos, jo īpaši attiecībā uz apgrieztās pierādīšanas pienākumu valsts administratīvajos procesos, civilprocesos vai procesos saistībā ar darba tiesībām.
- (29) Šai direktīvai nebūtu jāietekmē valsts noteikumi par to, kā tiek īstenotas darba ņēmēju pārstāvju tiesības uz informāciju, konsultācijām un dalību darba koplīguma slēgšanas sarunās un kā darba ņēmēju pārstāvji aizstāv darba ņēmēju darba tiesības. Tam nebūtu jāietekmē atbilstīgi šai direktīvai piešķirtais aizsardzības līmenis.

⁽³¹⁾ Padomes Direktīva 89/391/EEK (1989. gada 12. jūnijs) par pasākumiem, kas ieviešami, lai uzlabotu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā (OV L 183, 29.6.1989., 1. lpp.).

⁽³²⁾ OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.

⁽³³⁾ Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp.).

⁽³⁴⁾ Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

- (30) Šī direktīva nebūtu jāpiemēro gadījumos, kad personas, kas, pamatojoties uz to apzinātu piekrišanu, ir identificētas kā informanti vai kā tādi reģistrētas datubāzēs, ko pārvalda iestādes, kas izraudzītas valsts līmenī, piemēram, muitas dienesti, un kas pret atlīdzību vai kompensāciju ziņo izpildes iestādēm par pārkāpumiem. Šādus ziņojumus sniedz, ievērojot konkrētas procedūras, kuru mērķis ir garantēt šādu personu anonimitāti, lai aizsargātu to fizisko neaizskaramību, un kuras atšķiras no šajā direktīvā paredzētajiem ziņošanas kanāliem.
- (31) Personas, kuras ziņo ar darbu saistītā kontekstā iegūtu informāciju par apdraudējumu vai kaitējumu sabiedrības interesēm, izmanto savas tiesības uz vārda brīvību. Tiesības uz vārda un informācijas brīvību, kas paredzētas Hartas 11. pantā un Cilvēktiesību un pamattiesību aizsardzības konvencijas 10. pantā, ietver tiesības saņemt un izplatīt informāciju, kā arī plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu. Attiecīgi šīs direktīvas pamatā ir Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) judikatūra par tiesībām uz vārda brīvību un principi, kas uz šā pamata izstrādāti Eiropas Padomes Ieteikumā par trauksmes cēlēju aizsardzību, ko tās Ministru komiteja pieņēma 2014. gada 30. aprīlī.
- (32) Lai saņemtu aizsardzību atbilstīgi šai direktīvai, ziņojošām personām, ņemot vērā apstākļus un ziņošanas laikā pieejamo informāciju, vajadzētu būt saprātīgiem iemesliem domāt, ka to sniegtās ziņas ir patiesas. Minētā prasība ir būtiska garantija pret ļaunprātīgu, vieglprātīgu vai nomelnošu ziņošanu, jo tā nodrošina, ka personas, kas ziņošanas laikā tīši un apzināti sniegušas nepatiesu vai maldinošu informāciju, nesāņem aizsardzību. Vienlaikus šī prasība nodrošina, ka aizsardzība netiek zaudēta, ja ziņojošā persona cilvēcīgas kļūdas dēļ ir ziņojusi neprecīzu informāciju par pārkāpumiem. Tāpat ziņojošām personām vajadzētu būt tiesībām uz šajā direktīvā paredzēto aizsardzību, ja tām ir saprātīgi iemesli domāt, ka paziņotā informācija ietilpst tās darbības jomā. Motīviem, kuru dēļ ziņojošā persona sniedz ziņojumu, nevajadzētu būt svarīgiem, pieņemot lēmumu par to, vai personai būtu jāsaņem aizsardzība.
- (33) Ziņojošās personas parasti jūtas drošāk gadījumos, kad var sniegt iekšējus ziņojumus, izņemot, ja tām ir iemesli sniegt ārējus ziņojumus. Empīriski pētījumi liecina, ka vairākums trauksmes cēlēju parasti sniedz iekšējus ziņojumus organizācijā, kurā strādā. Iekšēja ziņošana ir arī labākais veids, kā informāciju nogādāt personām, kas var sekmēt sabiedrības interešu apdraudējuma agrīnu un efektīvu novēršanu. Vienlaikus ziņojošajai personai vajadzētu būt iespējai izvēlēties piemērotāko ziņošanas kanālu atkarībā no lietas individuālajiem apstākļiem. Turklāt, ievērojot ECT judikatūrā izstrādātos kritērijus, informācijas publiskošana ir jāaizsargā, ņemot vērā tādus demokrātijas principus kā pārredzamība un atbildība un tādas pamattiesības kā vārda brīvība un plašsaziņas līdzekļu plurālisms un brīvība, vienlaikus panākot līdzsvaru starp darba devēju vēlmi vadīt savu organizāciju un aizsargāt savas intereses, no vienas puses, un sabiedrības vēlmi tikt pasargātai no kaitējuma, no otras puses.
- (34) Neskarot esošos pienākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nodrošināt anonīmu ziņošanu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt, vai privāto un publisko tiesību juridiskajām personām un kompetentajām iestādēm ir pienākums pieņemt anonīmus ziņojumus par pārkāpumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, un veikt turpmākus pasākumus saistībā ar tiem. Personām, kuras ir anonīmi ziņojušas vai kuras ir anonīmi publicējušas informāciju, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, un kuras atbilst tās nosacījumiem, tomēr būtu jāsaņem aizsardzība atbilstīgi šai direktīvai, ja tās pēc tam tiek identificētas un cieš no represijām.
- (35) Šajā direktīvā būtu jāparedz, ka aizsardzība ir jāpiešķir gadījumos, kad personas, ievērojot Savienības tiesību aktus, ziņo Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām, piemēram, par krāpšanas gadījumiem saistībā ar Savienības budžetu.
- (36) Personām, kuras ziņo informāciju, kas iegūta ar darbu saistītās aktivitātēs, un tāpēc ir pakļautas ar darbu saistītu represiju riskam, piemēram, par konfidencialitātes un lojalitātes pienākuma pārkāpšanu, ir nepieciešama īpaša tiesiskā aizsardzība. Galvenais iemesls, kāpēc jānodrošina šādiem cilvēkiem aizsardzība, ir viņu ekonomiskā neaizsargātība attiecībā pret personu, no kuras viņi ir *de facto* atkarīgi nodarbinātības ziņā. Ja šādas ar darbu saistītas varas nesamērības nav, piemēram, parasta sūdzības iesniedzēja vai līdzpilsoņa gadījumā, tad aizsardzība pret represijām nav nepieciešama.
- (37) Lai Savienības tiesību aktu izpilde būtu efektīva, aizsardzība būtu jāpiešķir visplašākajam tādu personu kategoriju lokam, kam neatkarīgi no tā, vai tās ir Savienības vai trešo valstu valstspiederīgie, ar savu darbu saistītu aktivitāšu dēļ, neatkarīgi no to veida un samaksas esamības vai neesamības, ir privileģēta piekļuve informācijai par pārkāpumiem, kuru paziņošana būtu sabiedrības interesēs, un pret kurām varētu vērst represijas par šo pārkāpumu paziņošanu. Lai aptvertu visas ar pārkāpēju organizāciju plašākā nozīmē saistītās personas, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka aizsardzības nepieciešamība tiek noteikta, ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus, nevis tikai darba attiecību veidu.

- (38) Aizsardzībai vispirms būtu jāattiecas uz personām, kurām ir “darba ņēmēja” statuss LESD 45. panta 1. punkta nozīmē, kā to interpretējusi Tiesa, proti, uz personām, kuras noteiktā laikposmā citas personas labā un vadībā sniedz pakalpojumus, par kuriem saņem atalgojumu. Līdz ar to aizsardzība būtu jāpiešķir arī personām nestandarta darba attiecībās, tostarp nepilna laika darba ņēmējiem un darba ņēmējiem ar līgumu uz noteiktu laiku, kā arī personām, kurām ir darba līgums vai darba attiecības ar pagaidu darba aģentūru – tie ir nedrošu darba attiecību gadījumi, kuros bieži ir grūti piemērot standarta aizsardzības veidus pret netaisnīgu attieksmi. Jēdziens “darba ņēmējs” ietver arī ierēdņus, sabiedriskā sektora darbiniekus, kā arī visas citas personas, kas strādā sabiedriskajā sektorā.
- (39) Aizsardzība būtu jāpaplašina, attiecinot to arī uz citām tādu fizisku personu kategorijām, kuras, nebūdamas “darba ņēmēji” LESD 45. panta 1. punkta nozīmē, var spēlēt nozīmīgu lomu informācijas Savienības tiesību aktu pārkāpumu atklāšanā un var kļūt ekonomiski neaizsargātas ar darbu saistītā kontekstā. Piemēram, tādā jomā kā produktu drošība piegādātāji ir daudz tuvāk informācijas avotam par iespējamu negodīgas un nelikumīgas ražošanas, importa vai nedrošu produktu izplatīšanas praksi; un Savienības fondu apguvē konsultanti, kas sniedz pakalpojumus, ir privileģētā stāvoklī pievērst uzmanību pārkāpumiem, kuru liecinieki viņi ir. Šādas personu kategorijas, kas ietver pašnodarbinātas personas, kuras sniedz pakalpojumus, ārstata darba ņēmējus, darbuzņēmējus, apakšuzņēmējus un piegādātājus, parasti ir pakļautas represijām, kas var izpausties, piemēram, kā pakalpojumu līguma, licences vai atļaujas darbības termiņa ātrāka pārtraukšana vai anulēšana, uzņēmējdarbības un ienākumu zaudēšana, piespiešana, iebiedēšana vai aizskaršana, iekļaušana melnajā sarakstā vai boikotēšana, vai reputācijas graušana. Arī akcionāri vai personas vadības struktūrās var ciest no represijām, piemēram, finansiālām represijām, iebiedēšanas, aizskaršanas, iekļaušanas melnajā sarakstā vai reputācijas graušanas. Aizsardzība būtu jāpiešķir arī personām, kuru darba attiecības ir beigušās, un personām, kas kandidē uz darbavietu, vai personām, kas cenšas gūt iespēju sniegt pakalpojumus organizācijai, – kuras ieguvušas informāciju par tiesību aktu pārkāpumiem darbā pieņemšanas procedūras laikā vai citā pirmslīguma pārrunu posmā un kuras varētu ciest no represijām, piemēram, darba devēja negatīvu atsauksmju par darbu vai iekļaušanas melnajā sarakstā vai boikotēšanas veidā.
- (40) Trauksmes cēlēju efektīva aizsardzība ietver arī to personu kategoriju aizsardzību, kuras nav finansiāli atkarīgas no savām ar darbu saistītajām aktivitātēm, tomēr var ciest no represijām par ziņošanu par pārkāpumiem. Represijas pret brīvprātīgajiem un atalgotiem vai neatalgotiem praktikantiem var izpausties kā atteikums turpmāk izmantot viņu pakalpojumus, negatīvu atsauksmju par darbu sniegšana turpmākajam darba devējam vai citāda reputācijas vai karjeras iespēju graušana.
- (41) Būtu jānodrošina aizsardzība pret represijām, kas tiek veiktas ne tikai tieši pret pašu ziņojošo personu, bet arī pret represijām, kādas var tikt veiktas netieši, tostarp pret ziņojošās personas atbalstītājiem, kolēģiem vai radniekiem, kuri darba attiecību ietvaros arī ir saistīti ar ziņojošās personas darba devēju vai klientu, vai pakalpojumu saņēmēju. Neskarot aizsardzību, kas arod biedrību pārstāvjiem vai darba ņēmēju pārstāvjiem šajā statusā ir noteikta saskaņā ar citiem Savienības un valsts noteikumiem, tiem būtu jāsaņem šajā direktīvā paredzētā aizsardzība gan tad, ja tie sniedz ziņojumus kā darba ņēmēji, gan tad, ja tie ir snieguši padomu un atbalstu ziņojošajai personai. Netiešas represijas ietver arī darbības pret juridisko personu, kura pieder ziņojošajai personai, kurā tā strādā vai ar kuru tā ir citādi saistīta ar darbu saistītā kontekstā, piemēram, pakalpojumu sniegšanas liegumu, iekļaušanu melnajā sarakstā vai boikotēšana.
- (42) Lai varētu efektīvi atklāt un novērst nopietnu kaitējumu sabiedrības interesēm, pārkāpuma jēdziens ir jāattiecina arī uz ļaunprātīgu praksi, kā definēts Tiesas judikatūrā, proti, uz darbībām vai bezdarbību, kas formāli nesākot nelikumīga, bet vērstas pret likuma priekšmetu vai nolūku.
- (43) Lai efektīvi novērstu Savienības tiesību aktu pārkāpumus, aizsardzība ir jāpiešķir personām, kuras sniedz informāciju, kas nepieciešama, lai darītu zināmus pārkāpumus, kuri jau ir notikuši, pārkāpumus, kas vēl nav notikuši, taču, ļoti iespējams, tiks izdarīti, darbības vai bezdarbību, ko ziņojošā persona saprātīgu iemeslu dēļ uzskata par pārkāpumiem, kā arī mēģinājumus piesegt pārkāpumus. To pašu iemeslu dēļ aizsardzība jāpiešķir arī personām, kas nesniedz apstiprinotus pierādījumus, bet pauž saprātīgas bažas vai aizdomas. Vienlaikus aizsardzība nebūtu jāpiemēro personām, kas ziņo informāciju, kura jau ir pilnībā pieejama publiskajā telpā vai tiek izplatīta kā nepamatotas baumas.

- (44) Lai nelabvēlīgas sekas varētu uzskatīt par represijām un lai ziņojošajā persona tādēļ varētu šajā sakarā baudīt tiesisko aizsardzību, vajadzēt būt ciešai saiknei starp ziņošanu un piedzīvotajām nelabvēlīgajām sekām, ko tieši vai netieši izjūt ziņojošā persona. Lai ziņojošo personu efektīva aizsardzība būtu līdzeklis, ar ko veicināt Savienības tiesību aktu izpildi, ir jānosaka plaša represiju definīcija, aptverot jebkādu darbību vai bezdarbību ar darbu saistītā kontekstā, kas nodara tām kaitējumu. Šai direktīvai tomēr nebūtu jāliedz darba devējiem pieņemt ar nodarbinātību saistītus lēmumus, kurus nerosina ziņošana vai informācijas publiskošana.
- (45) Aizsardzība pret represijām kā vārda brīvības un plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma garantēšanas līdzeklis būtu jānodrošina gan personām, kuras ziņo par darbībām vai bezdarbību organizācijas līmenī ("iekšējā ziņošana") vai ārējai iestādei ("ārējā ziņošana"), gan personām, kuras šādu informāciju dara pieejamu publiskā telpā, piemēram, tieši publiski ar tiešsaistes platformu vai sociālo tīklu starpniecību, vai plašsaziņas līdzekļiem, vēlētam amatpersonām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, arodbiedrībām vai profesionālajām un uzņēmējdarbības organizācijām.
- (46) Trauksmes cēļi ir īpaši svarīgi pētnieciskās žurnālistikas informācijas avots. Nodrošinot trauksmes cēļu efektīvu aizsardzību pret represijām, iespējamajiem trauksmes cēļiem tiek nostiprināta juridiskā noteiktība un tādējādi veicināta un atvieglota arī trauksmes celšana plašsaziņas līdzekļos. Šajā sakarā trauksmes cēļu kā žurnālistu informācijas avotu aizsardzība ir būtiski svarīga, lai pētnieciskie žurnālisti varētu pildīt uzraudzības funkciju demokrātiskā sabiedrībā.
- (47) Lai varētu efektīvi atklāt un novērst Savienības tiesību aktu pārkāpumus, ir būtiski, lai attiecīgā informācija ātri nonāktu pie personām, kuras ir vistuvāk problēmas cēlonim, kurām ir vislielākās iespējas veikt izmeklēšanu un kurām ir pilnvaras šo problēmu novērst, ja tas ir iespējams. Tādēļ principā ziņojošās personas būtu jāmudina vispirms izmantot iekšējos ziņošanas kanālus un ziņot savam darba devējam, ja šādi kanāli tām ir pieejami un var pamatoti sagaidīt, ka tie darbosies. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumu, kad ziņojošās personas uzskata, ka pārkāpumu var efektīvi novērst attiecīgās organizācijas iekšienē un ka nepastāv represiju risks. Tāpēc privāto un publisko tiesību juridiskajām personām būtu jāizveido atbilstīgas iekšējās procedūras ziņojumu saņemšanai un turpmāko pasākumu veikšanai. Šāda mudināšana attiecas arī uz gadījumiem, kad šie kanāli ir izveidoti, lai gan tas nav prasīts Savienības vai valsts tiesību aktos. Šim principam būtu jāpalīdz veicināt labas saziņas un korporatīvas sociālās atbildības kultūru organizācijās, saskaņā ar kuru tiek uzskatīts, ka ziņojošās personas ievērojami sekmē paškorekciju un izcilību organizācijā.
- (48) Privāto tiesību juridiskām personām iekšējo ziņošanas kanālu izveidošanas pienākumam vajadzētu būt samērīgam ar to lielumu un riska līmeni, kuram to darbības pakļauj sabiedrības intereses. Visiem uzņēmumiem, kuros ir 50 vai vairāk darba ņēmēju, vajadzētu būt pienākumam izveidot iekšējos ziņošanas kanālus neatkarīgi no to darbību veida, pamatojoties uz to pienākumu iekasēt PVN. Pēc atbilstoša riska novērtējuma dalībvalstis konkrētos gadījumos varētu pieprasīt, lai arī citi uzņēmumi izveido iekšējos ziņošanas kanālus, piemēram, ja to darbību rezultātā var rasties būtiski riski.
- (49) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu spēja mudināt privāto tiesību juridiskās personas, kurās ir mazāk par 50 darba ņēmējiem, izveidot iekšējos kanālus ziņošanai un turpmāku pasākumu veikšanai, tostarp minētajiem kanāliem nosakot prasības, kas ir mazāk preskriptīvas nekā šajā direktīvā paredzētās, ar noteikumu, ka minētās prasības garantē ziņojuma konfidencialitāti un pienācīgu turpmāko rīcību.
- (50) Mazo uzņēmumu un mikrouzņēmumu atbrīvojums no pienākuma izveidot iekšējos ziņošanas kanālus nebūtu jāattiecina uz privātiem uzņēmumiem, kuriem ir pienākums izveidot iekšējos ziņošanas kanālus, ievērojot Savienības tiesību aktus, kas minēti pielikuma I daļas B iedaļā un II daļā.
- (51) Būtu skaidri jānosaka, ka tad, ja privāto tiesību juridiskās personas nenodrošina iekšējos ziņošanas kanālus, ziņojošām personām vajadzētu būtu iespējai ziņot ārējām kompetentajām iestādēm, un šādām personām būtu jāsaņem šajā direktīvā paredzētā aizsardzība pret represijām.
- (52) Lai jo īpaši nodrošinātu publiskā iepirkuma noteikumu ievērošanu publiskajā sektorā, pienākumam izveidot iekšējos ziņošanas kanālus būtu jāattiecas uz visām līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem subjektiem vietējā, reģionālā un valsts līmenī samērīgi to lielumam.
- (53) Ar noteikumu, ka tiek nodrošināta ziņojošās personas identitātes konfidencialitāte, katra privāto un publisko tiesību juridiskā persona var pati izvēlēties, kādus ziņošanas kanālus tā veido. Konkrētāk, ziņošanas kanāliem būtu jānodrošina personām iespēja ziņot rakstiski un iesniegt ziņojumus pa pastu, izmantojot fizisku(-as) pastkasti(-es) sūdzībām, tiešsaistes platformā intranetā vai internetā vai ziņot mutiski, pa tālruni, izmantojot speciālu tālruna līniju vai citu balss ziņapmaiņas sistēmu, vai abas. Pēc ziņojošās personas lūguma šādiem kanāliem būtu arī jānodrošina iespēja saprātīgā termiņā ziņot klātienē.

- (54) Arī trešām personām varētu atļaut saņemt ziņojumus par pārkāpumiem privāto un publisko tiesību juridisko personu vārdā – ar noteikumu, ka tās piedāvā atbilstīgas garantijas attiecībā uz neatkarības, konfidencialitātes, datu aizsardzības un slepenības ievērošanu. Šādas trešās personas varētu būt ārēji ziņošanas platformu nodrošinātāji, ārēji konsultanti, revidenti, arodbiedrību pārstāvji vai darba ņēmēju pārstāvji.
- (55) Iekšējām ziņošanas procedūrām būtu jānodrošina privāto tiesību juridisko personu iespēja pilnīgi konfidenciali saņemt un izmeklēt ziņojumus, ko iesnieguši juridiskās personas un tās meitasuzņēmumu vai saistīto uzņēmumu ("grupa") darba ņēmēji, taču iespēju robežās arī ikviens grupas pārstāvis un piegādātājs un ikviena persona, kura informāciju ieguvusi ar darbu saistītās aktivitātēs juridiskajā personā vai grupā.
- (56) Privāto tiesību juridiskā personā to personu vai struktūrvienību izraudzīšana, kuras būtu jāieceļ kā vispiemērotākās, lai saņemtu ziņojumus un veiktu turpmākus pasākumus, ir atkarīga no juridiskās personas uzbūves, bet jebkurā gadījumā to funkcijām vajadzētu būt tādām, kas spēj nodrošināt neatkarību un interešu konflikta neesamību. Mazākās juridiskajās personās šo funkciju varētu papildus pildīt uzņēmuma amatpersona, kura var tieši ziņot organizācijas vadībai, piemēram, galvenais atbilstības inspektors vai personāldaļas speciālists, par integritāti atbildīgā amatpersona, juridiskā dienesta vai privātās dzīves aizsardzības amatpersona, finanšu direktors, galvenais revidents vai valdes loceklis.
- (57) Saistībā ar iekšējo ziņošanu ir būtiski, cik vien tiesiski iespējams un pēc iespējas visaptverošāk, informēt ziņojošo personu par turpmākajiem pasākumiem pēc ziņojuma, lai panāktu uzticēšanos visas trauksmes cēlēju aizsardzības sistēmas efektivitātei un samazinātu iespējamību, ka tiks iesniegti nevajadzīgi turpmāki ziņojumi vai tiks lieki publiskota informācija. Ziņojošā persona saprātīgā termiņā būtu jāinformē par darbību, ko paredzēts veikt vai kas ir veikta kā turpmākie pasākumi pēc ziņojuma, un par šo turpmāko pasākumu izvēles iemesliem. Turpmākie pasākumi varētu būt, piemēram, ziņojuma novirzīšana uz citiem kanāliem vai procedūrām gadījumos, kad ziņojumi skar tikai ziņojošās personas individuālās tiesības, procedūras slēgšana pietiekamu pierādījumu trūkuma vai citu iemeslu dēļ, iekšējas pārbaudes sākšana un, iespējams, tajā konstatētais, un jebkādi pasākumi, kas īstenoti, lai risinātu izvirzīto problēmu, ziņojuma nodošana kompetentajai iestādei turpmākai izmeklēšanai, ciktāl šāda informācija neskartu iekšējo pārbaudi vai izmeklēšanu vai neietekmētu iesaistītās personas tiesības. Visos gadījumos ziņojošā persona būtu jāinformē par izmeklēšanas virzību un iznākumu. Vajadzētu būt iespējamam izmeklēšanas gaitā lūgt ziņojošajai personai sniegt papildu informāciju, taču nevajadzētu būt pienākumam sniegt šādu informāciju.
- (58) Saprātīgam termiņam ziņojošās personas informēšanai nebūtu jāpārsniedz trīs mēneši. Ja joprojām nav pieņemts lēmums par atbilstīgiem turpmākajiem pasākumiem, ziņojošā persona būtu jāinformē par to un par jebkādu turpmāk paredzēto atgriezenisko saiti.
- (59) Personām, kuras apsver iespēju ziņot par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem, vajadzētu būtu iespējai pieņemt ar informāciju pamatotu lēmumu par to, vai ziņot, kā ziņot un kad ziņot. Privāto un publisko tiesību juridiskajām personām, kurās ir ieviestas iekšējās ziņošanas procedūras, būtu jāsniedz informācija par minētajām procedūrām, kā arī par ārējām procedūrām ziņošanai attiecīgajām kompetentajām iestādēm. Ir būtiski, lai šāda informācija būtu skaidra un viegli pieejama, tostarp, cik vien iespējams, arī citām personām, kas nav darba ņēmēji un kuras sazinās ar attiecīgo juridisko personu ar darbu saistītās aktivitātēs, piemēram, pakalpojumu sniedzējiem, izplatītājiem, piegādātājiem un biznesa partneriem. Piemēram, šādu informāciju varētu novietot redzamā vietā, kas pieejama visām šādām personām, un juridiskās personas tīmekļa vietnē, un to arī varētu iekļaut kursos vai mācību semināros par profesionālo ētiku un godprātību.
- (60) Lai varētu efektīvi atklāt un novērst Savienības tiesību aktu pārkāpumus, jānodrošina, ka iespējamie trauksmes cēļi savā rīcībā esošo informāciju var vienkārši un pilnīgi konfidenciali nodot attiecīgajām kompetentajām iestādēm, kuras var to izmeklēt un atrisināt problēmu, ja tas ir iespējams.
- (61) Var būt tā, ka iekšējo kanālu nav vai tie tika izmantoti, bet nedarbojās pienācīgi, piemēram, ziņojums netika izskatīts rūpīgi vai saprātīgā termiņā vai netika veiktas nekādas atbilstīgas pārkāpuma novēršanas darbības, lai gan saistītās iekšējās pārbaudes rezultāti apstiprināja pārkāpuma esamību.
- (62) Citos gadījumos varētu būt nepamatoti sagaidīt, ka iekšējie kanāli darbosies pienācīgi. Jo īpaši tas ir tad, ja ziņojošajām personām ir pamatoti iemesli domāt, ka saistībā ar ziņošanu tās ciestu no represijām, tostarp tādēļ, ka nav ievērota konfidencialitāte, vai ka kompetentajām iestādēm būtu labākas iespējas efektīvi rīkoties, lai novērstu

pārkāpumu. Kompetentajām iestādēm būtu labākas iespējas, piemēram, tad, ja pārkāpumā ir iesaistīta persona, kurai ir galīgā atbildība ar darbu saistītā kontekstā, vai ka pastāv risks, ka pārkāpums vai ar to saistītie pierādījumi varētu tikt slēpti vai iznīcināti, vai – vispārīgākā nozīmē – ka kaut kā citādi varētu tikt apdraudēta kompetento iestāžu izmeklēšanas darbību efektivitāte, piemēram, gadījumos, kad ziņots par kartelvienošanos un citiem konkurences noteikumu pārkāpumiem; vai ka attiecīgā pārkāpuma gadījumā ir steidzami jārikojas, lai, piemēram, aizsargātu personu veselību un drošību vai lai aizsargātu vidi. Visos gadījumos personas, kuras ārēji ziņo kompetentajām iestādēm un attiecīgos gadījumos Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām, būtu jāaizsargā. Ar šo direktīvu būtu jāpiešķir aizsardzība arī tad, ja Savienības vai valsts tiesību aktos ir prasīts, lai ziņojošās personas ziņotu kompetentajām valsts iestādēm, piemēram, saistībā ar saviem darba uzdevumiem un pienākumiem vai tādēļ, ka pārkāpums ir noziedzīgs nodarījums.

- (63) Viens no galvenajiem faktoriem, kas attur iespējamus trauksmes cēļņus, ir neticība ziņošanas efektivitātei. Tāpēc ir skaidri jāparedz kompetentajām iestādēm pienākums izveidot atbilstīgus ārējos ziņošanas kanālus, pēc saņemtajiem ziņojumiem pienācīgi veikt turpmākos pasākumus un saprātīgā termiņā informēt ziņojošās personas.
- (64) Dalībvalstu ziņā vajadzētu būt izraudzīties iestādes, kuras ir kompetentas saņemt ziņojumus par pārkāpumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, un veikt atbilstīgus turpmākos pasākumus saistībā ar ziņojumiem. Šādas kompetentās iestādes varētu būt tiesu iestādes, regulatīvās vai pārraudzības struktūras, kas ir kompetentas attiecīgajās specifiskajās jomās, vai iestādes, kurām ir vispārīgāka kompetence dalībvalsts centrālā līmenī, tiesībsaizsardzības iestādes, korupcijas apkarošanas iestādes vai ombudi.
- (65) Izraudzītajām kompetentajām iestādēm kā ziņojumu saņēmējām vajadzētu būt nepieciešamajām spējām un pilnvarām nodrošināt atbilstīgus turpmākos pasākumus, tostarp novērtēt ziņojumā izteikto apgalvojumu pareizību un reaģēt uz paziņotajiem pārkāpumiem, saskaņā ar savām pilnvarām sākot iekšēju pārbaudi, izmeklēšanu, apsūdzības izvirzīšanu vai veicot līdzekļu atgūšanas darbības vai citus atbilstīgus korektīvus pasākumus. Alternatīvi, minētajām iestādēm vajadzētu būt nepieciešamajām pilnvarām nodot ziņojumu citai iestādei, kurai būtu jāizmeklē paziņotais pārkāpums, vienlaikus nodrošinot, ka šāda iestāde veic atbilstīgus turpmākos pasākumus. Jo īpaši, ja dalībvalstis vēlas izveidot ārējos ziņošanas kanālus centrālā līmenī, piemēram, valsts atbalsta jomā, dalībvalstīm būtu jāievieš atbilstīgas garantijas, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas šajā direktīvā noteiktās prasības attiecībā uz neatkarību un autonomiju. Šādu ārēju ziņošanas kanālu izveidošanai nebūtu jāietekmē dalībvalstu vai Komisijas pilnvaras attiecībā uz pārraudzību valsts atbalsta jomā, un šai direktīvai arī nebūtu jāietekmē Komisijas ekskluzīvās pilnvaras sniegt paziņojumu par valsts atbalsta pasākumu saderību, jo īpaši ievērojot LESD 107. panta 3. punktu. Attiecībā uz LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem dalībvalstīm par kompetentajām iestādēm būtu jāizraugās tās iestādes, kas minētas Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 ⁽³⁵⁾ 35. pantā, neskarot Komisijas pilnvaras šajā jomā.
- (66) Kompetentajām iestādēm būtu arī jāinformē ziņojošās personas par darbību, ko paredzēts veikt vai kas ir veikta kā turpmākie pasākumi, piemēram, ziņojuma nodošana citai iestādei, procedūras slēgšana pietiekamu pierādījumu trūkuma vai citu iemeslu dēļ, vai izmeklēšanas sākšana un, iespējams, tajā konstatētais, vai pasākumi, kas īstenoti, lai risinātu atklāto problēmu, kā arī par šo turpmāko pasākumu izvēles iemesliem. Paziņojumiem par izmeklēšanas galīgo iznākumu nevajadzētu skart piemērojamos Savienības noteikumus, kas ietver iespējamus ierobežojumus attiecībā uz finanšu noteikumu jomā pieņemtu lēmumu publicēšanu. Tas būtu *mutatis mutandis* jāpiemēro uzņēmumu aplūkšanas ar nodokļiem jomā, ja līdzīgi ierobežojumi ir paredzēti piemērojamos valsts tiesību aktos.
- (67) Turpmākie pasākumi un atgriezeniskā saite būtu jānodrošina saprātīgā termiņā, ņemot vērā, ka nepieciešams nekavējoties risināt problēmu, kas ir ziņojuma priekšmets, kā arī nepieciešamību izvairīties no liekas informācijas publiskošanas. Šādam termiņam nevajadzētu pārsniegt trīs mēnešus, bet to varētu pagarināt līdz sešiem mēnešiem, ja tas nepieciešams īpašu lietas apstākļu dēļ, jo īpaši ziņojuma temata būtības un sarežģītības dēļ, kas var paildzināt izmeklēšanas laiku.
- (68) Savienības tiesību akti tādās specifiskās jomās kā tirgus ļaunprātīga izmantošana, proti, Regula (ES) Nr. 596/2014 un Īstenošanas direktīva (ES) 2015/2392, civilā aviācija, proti, Regula (ES) Nr. 376/2014, vai to darbību drošums, kas saistītas ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, proti, Direktīva 2013/30/ES, jau paredz iekšējo un ārējo ziņošanas kanālu izveidi. Šajā direktīvā noteiktais pienākums izveidot šādus kanālus būtu jāīsteno, pēc iespējas izmantojot jau esošos kanālus, kuri paredzēti konkrētos Savienības tiesību aktos.

⁽³⁵⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

- (69) Komisija, kā arī dažas Savienības struktūras, biroji un aģentūras, piemēram, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA), Eiropas Aviācijas drošības aģentūra (EASA), Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (ESMA) un Eiropas Zāļu aģentūra (EMA), ir ieviesušas ārējos ziņošanas kanālus un procedūras ziņojumu saņemšanai par pārkāpumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, ar kuriem galvenokārt nodrošina ziņojošo personu identitātes konfidencialitāti. Šai direktīvai nebūtu jāietekmē šādi ārējie ziņošanas kanāli un procedūras, ja tādas ir, bet tai būtu jānodrošina, ka personas, kuras ziņo Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām, gūst labumu no kopējiem minimālajiem aizsardzības standartiem visā Savienībā.
- (70) Lai nodrošinātu to procedūru efektivitāti, kas paredzētas turpmāko pasākumu veikšanai saistībā ar ziņojumiem un reaģēšanai uz attiecīgo Savienības noteikumu pārkāpumiem, dalībvalstīm vajadzētu spēt veikt pasākumus, ar ko mazina kompetento iestāžu slogu, kuru rada ziņojumi par sīkiem noteikumu pārkāpumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, atkārtoti ziņojumi vai ziņojumi par papildnoteikumu, piemēram, noteikumu par dokumentāciju vai paziņošanas pienākumiem, pārkāpumiem. Šādi pasākumi varētu ietvert to, ka kompetentās iestādes pēc jautājuma pienācīgas izvērtēšanas var nolemt, ka paziņotais pārkāpums ir acīmredzami sīks un tam nav vajadzīgi vēl kādi turpmākie pasākumi, ievērojot šo direktīvu, kā vien procedūras slēgšana. Dalībvalstīm arī būtu jāspēj ļaut kompetentajām iestādēm slēgt procedūru attiecībā uz atkārtotiem ziņojumiem, kuri neietver nekādu jaunu nozīmīgu informāciju, kas papildinātu iepriekšējo ziņojumu, par kuru attiecīgās procedūras jau tika slēgtas, ja vien jaunu juridisko vai faktisko apstākļu dēļ nav vajadzīgi citāda veida turpmākie pasākumi. Turklāt dalībvalstīm būtu jāspēj ļaut kompetentajām iestādēm, ja tiek iesniegts daudz ziņojumu, prioritārā kārtā skatīt ziņojumus par nopietniem pārkāpumiem vai būtisku noteikumu pārkāpumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā.
- (71) Ja tas ir noteikts Savienības vai valstu tiesību aktos, kompetentajām iestādēm lietas vai attiecīgā informācija par pārkāpumiem būtu jānosūta Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām, tostarp šīs direktīvas īstenošanas nolūkā – OLAF un Eiropas Prokuratūrai (EPPO), neskarot ziņojošās personas iespēju pašai tieši vērsties šādās Savienības struktūrās, birojos vai aģentūrās.
- (72) Daudzās politikas jomās, kas ietilpst šīs direktīvas materiālās darbības jomā, ir sadarbības mehānismi, kurus izmantojot valstu kompetentās iestādes apmainās ar informāciju un veic turpmākos pasākumus saistībā ar Savienības noteikumu pārkāpumiem, kam ir pārrobežu dimensija. Šādi mehānismi, piemēram, ir Administratīvās palīdzības un sadarbības sistēma, kas izveidota ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/1918⁽³⁶⁾, Savienības lauksaimniecības un pārtikas ķēdes tiesību aktu pārrobežu pārkāpumu gadījumos un Pārtikas krāpniecības apkarošanas tīkls, kas paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 882/2004⁽³⁷⁾, ātrās brīdināšanas sistēma bīstamu nepārtikas preču jomā, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 178/2002⁽³⁸⁾, Patērētāju tiesību aizsardzības sadarbības tīkls, kas paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 2006/2004⁽³⁹⁾, kā arī Vidiskās atbilstības un pārvaldības forums, kas izveidots ar Komisijas 2018. gada 18. janvāra Lēmumu⁽⁴⁰⁾, Eiropas konkurences tīkls, kas paredzēts Regulā (EK) Nr. 1/2003, un administratīvā sadarbība nodokļu jomā, kas paredzēta Padomes Direktīvā 2011/16/ES⁽⁴¹⁾. Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu pilnībā jāizmanto šādi esošie sadarbības mehānismi, ja tas ir būtiski saistībā ar to pienākumu veikt turpmākos pasākumus pēc ziņojumiem par pārkāpumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā. Turklāt pārrobežu pārkāpumu gadījumos dalībvalstu iestādes varētu sadarboties arī ārpus esošajiem sadarbības mehānismiem jomās, kurās šādu sadarbības mehānismu nav.

⁽³⁶⁾ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2015/1918 (2015. gada 22. oktobris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem izveido Administratīvās palīdzības un sadarbības sistēmu (APS sistēmu) (OV L 280, 24.10.2015., 31. lpp.).

⁽³⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 882/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem (OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽³⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

⁽³⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2006/2004 (2004. gada 27. oktobris) par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā ("Regula par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā") (OV L 364, 9.12.2004., 1. lpp.).

⁽⁴⁰⁾ Komisijas 2018. gada 18. janvāra Lēmums, ar ko izveido ekspertu grupu vidiskās atbilstības un pārvaldības jomā (OV C 19, 19.1.2018., 3. lpp.).

⁽⁴¹⁾ Padomes Direktīva 2011/16/ES (2011. gada 15. februāris) par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK (OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp.).

- (73) Lai būtu iespējama efektīva saziņa ar darbiniekiem, kas atbild par ziņojumu apstrādi, kompetentajās iestādēs jābūt ieviestiem kanāliem, kas ir ērti lietojami, droši, nodrošina par pārkāpumu ziņojošās personas sniegtās informācijas saņemšanas un apstrādes konfidencialitāti un kas nodrošina pastāvīgu informācijas glabāšanu, lai varētu notikt turpmāka izmeklēšana. Tādēļ šādiem kanāliem varētu būt jādarbojas atsevišķi no vispārējiem kanāliem, pa kuriem kompetentās iestādes sazinās ar sabiedrību, piemēram, parastās publiskās sūdzību iesniegšanas sistēmas, vai kanāliem, pa kuriem kompetentā iestāde savā ikdienas darbībā sazinās iekšēji un ar trešām personām.
- (74) Lai apstrādātu ziņojumus un nodrošinātu saziņu ar ziņojošo personu, kā arī pienācīgi veiktu turpmākos pasākumus saistībā ar ziņojumu, kompetento iestāžu darbinieki, kas atbild par ziņojumu apstrādi, būtu profesionāli jāapmāca, tostarp par piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.
- (75) Personām, kuras plāno ziņot, vajadzētu būtu iespējai pieņemt ar informāciju pamatotu lēmumu par to, vai ziņot, kā ziņot un kad ziņot. Tāpēc kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina skaidra un viegli pieejama informācija par kompetentajās iestādēs pieejamajiem ziņošanas kanāliem, par piemērojamajām procedūrām un par minēto iestāžu darbiniekiem, kas atbild par ziņojumu apstrādi. Lai veicinātu ziņošanu un to nekavētu, visai informācijai par ziņojumiem vajadzētu būt pārredzamai, viegli saprotamai un uzticamai.
- (76) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kompetentajās iestādēs ir izveidotas pienācīgas aizsardzības procedūras ziņojumu apstrādei un ziņojumā minēto personu privāto datu aizsardzībai. Šādām procedūrām būtu jānodrošina ikvienas ziņojošās personas, iesaistītās personas un ziņojumā minētas trešās personas, piemēram, liecinieku vai kolēģu, identitātes aizsardzība visos procedūras posmos.
- (77) Ir nepieciešams, lai kompetentās iestādes darbinieki, kas atbild par ziņojumu apstrādi, un kompetentās iestādes darbinieki, kuriem ir tiesības piekļūt informācijai, ko ziņojošā persona ir sniegusi, ievērotu pienākumu saglabāt dienesta noslēpumu un konfidencialitāti, kad tie pārsūta datus gan kompetentajā iestādē, gan ārpus tās, tostarp, ja kompetentā iestāde sāk izmeklēšanu vai iekšējo pārbaudi vai iesaistās izpildes darbībās saistībā ar ziņojumu.
- (78) Veicot regulāru kompetento iestāžu procedūru pārskatīšanu un paraugprakses apmaiņu, būtu jānodrošina šo procedūru atbilstība un līdz ar to piemērotība to mērķim.
- (79) Personām, kas publisko informāciju, būtu jā kvalificējas aizsardzībai gadījumos, kad, neraugoties uz iekšējo un ārējo ziņojumu, uz pārkāpumu netiek reaģēts, piemēram, gadījumos, kad pārkāpums nav pienācīgi novērtēts vai izmeklēts vai nav veiktas atbilstīgas korektīvas darbības. Turpmāko pasākumu atbilstīgums būtu jānovērtē saskaņā ar objektīviem kritērijiem, kas saistīti ar kompetento iestāžu pienākumu novērtēt apgalvojumu pareizību un novērst jebkādas iespējamus Savienības tiesību aktu pārkāpumus. Tādējādi turpmāko pasākumu atbilstība būs atkarīga no katras lietas apstākļiem un pārkāpto noteikumu būtības. Atbilstīgs turpmākais pasākums, ievērojot šo direktīvu, jo īpaši varētu būt iestāžu lēmums par to, ka pārkāpums bija acīmredzami sīks un nebija vajadzīgi nekādi turpmākie pasākumi kā vien procedūras slēgšana.
- (80) Personām, kuras informāciju publisko tieši, arī būtu jā kvalificējas aizsardzībai gadījumos, kad tām ir saprātīgi iemesli domāt, ka pastāv nenovēršams vai nepārprotams sabiedrības interešu apdraudējums vai nenovēršama kaitējuma risks, tostarp kaitējums personas fiziskajai neaizskaramībai.
- (81) Personām, kuras informāciju publisko tieši, būtu jā kvalificējas aizsardzībai arī tad, ja tām ir saprātīgi iemesli domāt, ka ārējas ziņošanas gadījumā pastāv represiju risks vai ir mazas izredzes, ka lietas īpašo apstākļu dēļ tiks efektīvi reaģēts uz pārkāpumu, piemēram, tad, ja varētu tikt slēpti vai iznīcināti pierādījumi vai ja starp iestādi un pārkāpuma izdarītāju varētu pastāvēt slepena vienošanās, vai ja iestāde varētu būt iesaistīta pārkāpumā.
- (82) Lai nepieļautu represijas, būtisks *ex ante* pasākums ir ziņojošās personas identitātes konfidencialitātes aizsardzība ziņošanas un pēc ziņojuma ierosinātās izmeklēšanas laikā. Ziņojošās personas identitāti vajadzētu būt iespējamam izpaust tikai tad, ja tas ir nepieciešams un samērīgs Savienības vai valsts tiesību aktos paredzēts pienākums saistībā ar iestāžu veiktu izmeklēšanu vai tiesvedību, jo īpaši, lai garantētu iesaistīto personu tiesības uz aizstāvību. Šāds pienākums jo īpaši varētu izrietēt no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/13/ES⁽⁴²⁾. Konfidencialitātes aizsardzība nebūtu jāpiemēro, ja ziņojošā persona saistībā ar publiskotu informāciju ir apzināti atklājusi savu identitāti.

⁽⁴²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV L 142, 1.6.2012., 1. lpp.).

- (83) Jebkāda personas datu apstrāde, ievērojot šo direktīvu, tostarp kompetento iestāžu veiktai personas datu apmaiņai vai pārsūtīšanai, būtu jāveic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ⁽⁴³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/680 ⁽⁴⁴⁾. Jebkāda informācijas apmaiņa vai pārsūtīšana, ko veic Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras, būtu jāveic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ⁽⁴⁵⁾. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš personas datu apstrādes principiem, kas izklāstīti Regulas (ES) 2016/679 5. pantā, Direktīvas (ES) 2016/680 4. pantā un Regulas (ES) 2018/1725 4. pantā, un integrētas datu aizsardzības un datu aizsardzības pēc noklusējuma principam, kas noteikts Regulas (ES) 2016/679 25. pantā, Direktīvas (ES) 2016/680 20. pantā un Regulas (ES) 2018/1725 27. un 85. pantā.
- (84) Šajā direktīvā paredzētās procedūras, kas saistītas ar turpmākajiem pasākumiem pēc ziņojumiem par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem jomās, kuras ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, ir svarīgs Savienības un dalībvalstu sabiedrības interešu mērķis Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta e) apakšpunkta nozīmē, jo to mērķis ir uzlabot Savienības tiesību aktu un politikas pasākumu izpildi konkrētās jomās, kurās pārkāpumi var radīt nopietnu kaitējumu sabiedrības interesēm. Ziņojošo personu identitātes konfidencialitātes efektīva aizsardzība ir nepieciešama citu personu, jo īpaši ziņojošo personu, tiesību un brīvību aizsardzībai, kas paredzēta Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta i) apakšpunktā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina šīs direktīvas efektivitāte, tostarp, ja vajadzīgs, ar leģislatīviem pasākumiem ierobežojot iesaistīto personu konkrētu datu aizsardzības tiesību īstenošanu atbilstīgi Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta e) un i) apakšpunktam un 23. panta 2. punktam, ciktāl un kamēr tas ir nepieciešams, lai nepieļautu un novērstu mēģinājumus kavēt ziņošanu vai traucēt, kavēt vai palēnināt turpmākos pasākumus, jo īpaši izmeklēšanu, vai mēģinājumus uzzināt ziņojošo personu identitāti.
- (85) Ziņojošo personu identitātes konfidencialitātes efektīva aizsardzība ir vienlīdz nepieciešama, lai aizsargātu citu personu, jo īpaši ziņojošo personu, tiesības un brīvības gadījumos, kad ziņojumus apstrādā iestādes, kas definētas Direktīvas (ES) 2016/680 3. panta 7. punktā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina šīs direktīvas efektivitāte, tostarp, ja vajadzīgs, ar leģislatīviem pasākumiem ierobežojot iesaistīto personu konkrētu datu aizsardzības tiesību īstenošanu atbilstīgi Direktīvas (ES) 2016/680 13. panta 3. punkta a) un e) apakšpunktam, 15. panta 1. punkta a) un e) apakšpunktam, 16. panta 4. punkta a) un e) apakšpunktam un 31. panta 5. punktam, ciktāl un kamēr tas ir nepieciešams, lai nepieļautu un novērstu mēģinājumus kavēt ziņošanu vai traucēt, kavēt vai palēnināt turpmākos pasākumus, jo īpaši izmeklēšanu, vai mēģinājumus uzzināt ziņojošo personu identitāti.
- (86) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka visi ziņojumi par pārkāpumiem tiek atbilstīgi reģistrēti, ka katrs ziņojums ir pieejams un ka informācija, kas iegūta, izmantojot ziņojumus, attiecīgā gadījumā var tikt izmantota kā pierādījums izpildes darbībās.
- (87) Ziņojošās personas būtu jāaizsargā pret jebkādām – tiešām un netiešām – represijām, ko īsteno, mudina vai pieļauj to darba devējs vai klients vai pakalpojumu saņēmējs un personas, kuras strādā vai rīkojas tā labā, tostarp tās pašas organizācijas vai citu organizāciju kolēģi un vadītāji, ar ko ziņojošā persona sazinās ar darbu saistītu aktivitāšu kontekstā.
- (88) Ja represijas neaptur un par tām nepiemēro sodu, tas iespējamās trauksmes cēlētus attur no ziņošanas. Tiesību aktos noteiktam skaidram represiju aizliegumam būtu nozīmīga preventīva ietekme, un tas būtu papildus jānoskaidrina ar noteikumiem par personīgo atbildību un represiju īstenošanai piemērojamiem sodiem.

⁽⁴³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽⁴⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

⁽⁴⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

- (89) Iespējamie trauksmes cēļi, kuriem nav skaidrības par to, kā ziņot un vai viņi pēc tam tiks aizsargāti, var izlemt to nedarīt. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šajā sakarā tiek sniegta būtiska un precīza informācija tā, lai informācija būtu skaidra un viegli pieejama plašākai sabiedrībai. Vajadzētu būt pieejamām individuālām, objektīvām un konfidencialām bezmaksas konsultācijām, piemēram, par to, vai uz konkrēto informāciju attiecas piemērojamie trauksmes cēļu aizsardzības noteikumi, kurš ziņošanas kanāls varētu būt piemērotākais un kādas ir iespējamās alternatīvās procedūras gadījumā, ja uz informāciju neattiecas piemērojamie noteikumi – tā dēvētās “vīziena norādes”. Šādu konsultāciju pieejamība var palīdzēt nodrošināt, ka ziņojumus iesniedz, izmantojot atbilstošus kanālus, atbildīgā veidā un ka pārkāpumi tiek atklāti laikus vai pat novērsti. Šādas konsultācijas un informāciju varētu sniegt informācijas centrs vai vienota un neatkarīga administratīvā iestāde. Dalībvalstis varētu izvēlēties paplašināt šādas konsultācijas, tajās ietverot arī juridisku konsultēšanu. Ja šādas konsultācijas ziņojošajām personām sniedz pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kurām ir saistošs pienākums ievērot saņemtais informācijas konfidencialo raksturu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai šādas organizācijas neciestu no represijām, kas, piemēram, var izpausties kā ekonomiski zaudējumi gadījumos, kad tiek ierobežota to piekļuve finansējumam vai tās tiek iekļautas melnajā sarakstā, kas varētu kavēt organizācijas pienācīgu darbību.
- (90) Kompetentajām iestādēm būtu jāsniedz ziņojošajām personām nepieciešamais atbalsts, lai tās varētu efektīvi piekļūt aizsardzībai. Jo īpaši tām būtu jāiesniedz pierādījumi vai cita dokumentācija, kas nepieciešama, lai citām iestādēm vai tiesām apstiprinātu, ka ārējā ziņošana ir notikusi. Atbilstīgi noteiktam valstu regulējumam un konkrētos gadījumos ziņojošās personas var izmantot dažādus apliecinājumus par viņu atbilstību piemērojamajam noteikumam nosacījumiem. Neatkarīgi no šādām iespējām būtu jānodrošina, ka ziņojošajām personām ir efektīvi pieejama pārskatīšana tiesā un ka tiesai ir jālemj, vai, balstoties uz visiem lietas individuālajiem apstākļiem, ziņojošās personas atbilst piemērojamajam noteikumam nosacījumiem.
- (91) Nevajadzētu būt iespējamam izmantot personu tiesiskās vai līgumiskās saistības, piemēram, līgumos iekļautas lojalitātes klauzulas vai konfidencialitātes vai informācijas neizpaušanas līgumus, lai liegtu ziņot par pārkāpumiem, liegtu aizsardzību vai sodītu ziņojošās personas par to, ka tās ir ziņojušas informāciju par pārkāpumiem vai publiskojušas informāciju, ja šādu klauzulu un līgumu darbības jomā ietilpstošas informācijas sniegšana ir nepieciešama, lai darītu zināmu pārkāpumu. Ja minētie nosacījumi ir izpildīti, ziņojošajām personām nevajadzētu iestāties nekādai atbildībai neatkarīgi no tā, vai tā būtu civila, krimināla, administratīva vai ar nodarbinātību saistīta. Ir vietā paredzēt aizsardzību no atbildības par ziņošanu vai informācijas publiskošanu saskaņā ar šo direktīvu, par kuru ziņojošai personai bija saprātīgi iemesli domāt, ka tās ziņošana vai informācijas publiskošana bija nepieciešama, lai darītu zināmu pārkāpumu, ievērojot šo direktīvu. Šādi aizsardzībai nebūtu jāattiecas uz lieku informāciju, ko persona dara zināmu bez šādiem saprātīgiem iemesliem.
- (92) Ja ziņojošās personas likumīgi iegūst informāciju vai iegūst piekļuvi informācijai par paziņotajiem pārkāpumiem vai dokumentiem, kas satur minēto informāciju, tās būtu jāatbrīvo no atbildības. Tam būtu jāattiecas gan uz gadījumiem, kad ziņojošās personas atklāj to dokumentu saturu, kuriem tām ir likumīga piekļuve, gan uz gadījumiem, kad tās izgatavo šādu dokumentu kopijas vai izņem tos no tās organizācijas telpām, kurās tās tiek nodarbinātas, pārkāpjot līguma noteikumus vai citus noteikumus, kas paredz ka attiecīgie dokumenti ir organizācijas īpašums. Ziņojošās personas būtu jāatbrīvo no atbildības arī gadījumos, kad attiecīgās informācijas vai dokumentu iegūšana vai piekļuve tiem rada civiltiesisku, administratīvu vai ar darbu saistītu atbildību. Piemēri būtu gadījumi, kad ziņojošās personas ieguva informāciju, piekļūstot līdzstrādnieku e-pastiem vai datnēm, ko tās parasti neizmanto sava darba ietvaros, iegūstot organizācijas telpu attēlus vai piekļūstot atrašanās vietai, kam parasti tām nav piekļuves. Ja ziņojošās personas ir ieguvušas informāciju vai ieguvušas piekļuvi attiecīgajai informācijai vai dokumentiem, veicot noziedzīgu nodarījumu, piemēram, fizisku ielaušanos vai datorsistēmu uzlaušanu, to kriminālatbildība arī turpmāk būtu jāreglamentē piemērojamiem valsts tiesību aktiem, neskarot aizsardzību, kas piešķirta ar šīs direktīvas 21. panta 7. punktu. Tāpat arī jebkura cita iespējamā ziņojošo personu atbildība, kas izriet no darbības vai bezdarbības, kura nav saistīta ar ziņošanu vai kura nav nepieciešama, lai darītu zināmu pārkāpumu, ievērojot šo direktīvu, arī turpmāk būtu jāreglamentē piemērojamiem Savienības vai valsts tiesību aktiem. Minētajos gadījumos dalībvalstu tiesām būtu jānovērtē ziņojošo personu atbildība, ņemot vērā visu attiecīgo faktisko informāciju un ņemot vērā lietas konkrētos apstākļus, tostarp darbības vai bezdarbības nepieciešamību un proporcionalitāti saistībā ar ziņošanu vai informācijas publiskošanu.
- (93) Represijas, visticamāk, tiks pamatotas ar citiem iemesliem, nevis ziņošanu, un ziņojošai personai var būt ļoti grūti pierādīt saikni starp ziņošanu un represijām, savukārt represiju īstenotājiem var būt lielāka vara un resursi, lai dokumentētu veiktās darbības un to pamatojumu. Tāpēc, ja ziņojošā persona *prima facie* pierāda, ka tā ir

ziņojusi par pārkāpumiem vai publiskojuši informāciju saskaņā ar šo direktīvu un tāpēc tai ir nodarīts kaitējums, pierādīšanas pienākumam būtu jāpāriet uz personu, kura veica represīvo darbību un kurai tādā gadījumā būtu jāprasa pierādīt, ka īstenotā darbība nekādā veidā nav saistīta ar ziņošanu vai informācijas publicēšanu.

- (94) Papildus tam, ka tiesību aktos ir skaidri noteikts represiju aizliegums, ir būtiski, lai ziņojošām personām, pret kurām tiek vērstas represijas, būtu pieejami tiesiskās aizsardzības līdzekļi un kompensācija. Atbilstošais tiesiskās aizsardzības līdzeklis katrā gadījumā būtu jānosaka, ņemot vērā represiju veidu, un šādos gadījumos nodarītais kaitējums būtu pilnībā jākompensē saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Atbilstošais tiesību aizsardzības līdzeklis varētu izpausties arī kā atjaunošanas darbība, piemēram, atlaišanas, pārcelšanas vai amatā pazemināšanas gadījumos vai apmācību un paaugstinājuma liegšanas gadījumos, vai kā anulētas atļaujas, licences vai līguma atjaunošana; kā kompensācija par faktiskiem vai turpmākiem finansiāliem zaudējumiem, piemēram, par algu zaudējumu pagātnē, turpmāko ienākumu zaudējumu, izmaksām darba maiņas dēļ un kompensācija par cita veida ekonomisko kaitējumu, piemēram, juridiskiem izdevumiem vai ārstēšanās izdevumiem, un par nemateriālu kaitējumu, piemēram, sāpēm un ciešanām.
- (95) Lai gan tiesiskās darbības veidi dažādās tiesību sistēmās var būt atšķirīgi, tiem būtu jānodrošina, lai kompensācija vai atlīdzība ir reāla un efektīva tādā veidā, kas ir samērīgs ar nodarīto kaitējumu, un ir preventīva. Šajā kontekstā būtiska nozīme ir Eiropas sociālo tiesību pīlāra principiem, jo īpaši 7. principam, saskaņā ar kuru “darbiniekiem pirms jebkuras atlaišanas ir tiesības uz informāciju par iemesliem un tiesības laikus saņemt attiecīgu brīdinājumu. Darbiniekiem ir tiesības uz efektīvu un objektīvu strīdu risināšanas kārtību un – nepamatotas atlaišanas gadījumā – tiesības uz pārsūdzību un pienācīgu kompensāciju”. Valsts līmenī noteiktiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem nevajadzētu atturēt iespējamus trauksmes cēļus. Piemēram, paredzot kompensācijas izmaksu kā alternatīvu atjaunošanai darbā atlaišanas gadījumos, var sākt veidoties sistemātiska prakse, ko jo īpaši var izmantot lielākas organizācijas, tādējādi radot atturošu ietekmi uz potenciālajiem trauksmes cēļiem.
- (96) Ziņojošām personām īpaši svarīgi ir pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļi, ko piemēro līdz tiesvedības pabeigšanai, kas var tikt novilcināta. Jo īpaši pasākumi saistībā ar pagaidu neregulējumu, kā paredzēts valsts tiesību aktos, būtu jādara pieejami arī ziņojošajām personām, lai izbeigtu tādu represiju draudus, mēģinājumus vai turpināšanu kā aizskaršanu un lai novērstu tādas represijas kā atlaišana no darba, kuru pēc ilgāka laikposma nevar atgūt, tādējādi, iespējams, iznīcinot personu finansiāli – šāda iespējamība var nopietni atturēt iespējamus trauksmes cēļus.
- (97) Ievērojams šķērslis trauksmes celšanai var būt arī darbības, kas vērstas pret ziņojošām personām ar darbu nesaistītā kontekstā, piemēram, tiesvedība saistībā ar goda aizskaršanu, autortiesību pārkāpšanu, komercnoslēpumu izpaušanu, konfidencialitātes un personas datu aizsardzības pārkāpumiem. Šādā tiesvedībā ziņojošām personām būtu jāvar paļauties, ka tās varēs izmantot aizstāvībai to, ka ir ziņojušas par pārkāpumiem vai publicējušas informāciju saskaņā ar šo direktīvu, ar noteikumu, ka ziņotā informācija vai informācijas publicēšana bija nepieciešama, lai darītu zināmu pārkāpumu. Šādos gadījumos pienākums pierādīt, ka ziņojošā persona neatbilst šajā direktīvā paredzētajiem nosacījumiem, būtu jāuzdod personai, kura uzsāk tiesvedību.
- (98) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/943 ⁽⁴⁶⁾ ir paredzēti noteikumi, lai nodrošinātu pietiekamu un konsekventu civiltiesiskās aizsardzības līmeni komercnoslēpuma nelikumīgas iegūšanas, izmantošanas vai izpaušanas gadījumā. Tomēr tajā arī paredzēts, ka komercnoslēpuma iegūšana, izmantošana vai izpaušana ir uzskatāma par likumīgu, ja to atļauj Savienības tiesību akti. Personām, kuras atklāj komercnoslēpumu, kas iegūts ar darbu saistītā kontekstā, būtu jāgūst labums no aizsardzības, kas piešķirta ar šo direktīvu, tostarp attiecībā uz civiltiesisko atbildību, tikai ar noteikumu, ka tās atbilst šajā direktīvā paredzētajiem nosacījumiem, tostarp, ka izpaušana bija nepieciešama, lai darītu zināmu pārkāpumu, kurš ietilpst šīs direktīvas materiālajā darbības jomā. Ja minētie nosacījumi ir izpildīti, ir jāuzskata, ka Savienības tiesību akti “atļauj” komercnoslēpumu izpaušanu Direktīvas (ES) 2016/943 3. panta 2. punkta nozīmē. Turklāt abas direktīvas būtu jāuzskata par savstarpēji papildinošām, un civiltiesiskās aizsardzības pasākumiem, procedūrām un aizsardzības līdzekļiem, kā arī Direktīvā (ES) 2016/943 paredzētajiem izņēmumiem būtu jāpaliek spēkā attiecībā uz visu komercnoslēpumu atklāšanu, kas neietilpst šīs direktīvas darbības jomā. Kompetentajām iestādēm, kas saņem informāciju par pārkāpumiem, kura ietver komercnoslēpumus, būtu jānodrošina, ka tos neizmanto vai neatklāj citiem mērķiem nekā tie, kas nepieciešami, lai pienācīgi veiktu turpmākus pasākumus saistībā ar ziņojumiem.

⁽⁴⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātniskās un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp.).

- (99) Ziņojošām personām, kas tiesvedībā apstrīd pret tām vērstos represīvos pasākumus, ievērojamas izmaksas var radīt attiecīgo juridisko pakalpojumu maksas. Lai gan tās varētu atgūt šīs maksas tiesvedības beigās, tās var nespēt segt minētās izmaksas, ja minētās maksas tiek prasīts maksāt tiesvedības sākumā, jo īpaši, ja tās ir zaudējušas darbu vai ir iekļautas melnajā sarakstā. Palīdzība kriminālprocesos, jo īpaši, ja ziņojošās personas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/1919⁽⁴⁷⁾ nosacījumiem, un kopumā palīdzība tiem, kam ir nopietna vajadzība saņemt finansiālu atbalstu, atsevišķos gadījumos var būt izšķirīga, lai panāktu tiesību uz aizsardzību efektīvu izpildi.
- (100) Lai novērstu kaitējumu reputācijai vai citas negatīvas sekas, būtu jāaizsargā iesaistītās personas tiesības. Turklāt saskaņā ar Hartas 47. un 48. pantu iesaistītās personas tiesības uz aizstāvību un tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamību būtu pilnīgi jāievēro ikvienā pēc ziņošanas īstenotās procedūras posmā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina iesaistītās personas identitātes konfidencialitāte un tiesības uz aizstāvību, tostarp tiesības piekļūt lietas materiāliem, tiesības uz uzklaušanās un tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību pret lēmumu par iesaistīto personu, atbilstīgi valsts tiesību aktos noteiktajām piemērojamajām procedūrām izmeklēšanas un no tās izrietošas tiesvedības kontekstā.
- (101) Jebkurai personai, kurai tieši vai netieši nodarīts kaitējums, kas izriet no neprecīzas vai maldinošas informācijas paziņošanas vai publiskošanas, būtu jāsaņem aizsardzība un tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas tai pieejami saskaņā ar vispārīgajām valsts tiesību normām. Gadījumos, kad šāda neprecīza vai maldinoša informācija ziņota vai publiskota ar nodomu un apzināti, iesaistītajām personām vajadzētu būt tiesīgām saņemt kompensāciju atbilstīgi valsts tiesību aktiem.
- (102) Lai nodrošinātu trauksmes cēlāju aizsardzības noteikumu efektivitāti, ir jānosaka kriminālsodi, civiltiesiski sodi vai administratīvie sodi. Sodu piemērošana tiem, kas veic represīvas vai citas nelabvēlīgas darbības pret ziņojošajām personām, var atturēt no turpmākām šādām darbībām. Sodu piemērošana personām, kas ziņojušas vai publiskojušas informāciju par pārkāpumiem, par kuru pierādīts, ka tā ir apzināti nepatiesa, ir nepieciešama arī, lai atturētu no turpmākas ļaunprātīgas ziņošanas un saglabātu sistēmas uzticamību. Šādiem sodiem vajadzētu būt samērīgiem, lai tie neatturētu iespējamus trauksmes cēlējus.
- (103) Jebkuru lēmumu, ko pieņēmušas iestādes un kas nelabvēlīgi ietekmē ar šo direktīvu piešķirtās tiesības, jo īpaši lēmumus, ar kuriem kompetentās iestādes nolemj slēgt procedūru attiecībā uz paziņotu pārkāpumu, jo tas ir acīmredzami sīks vai tāpēc, ka tas atkārtots, vai nolemj, ka konkrētam ziņojumam nav jāpiešķir prioritāte, var pārskatīt tiesā saskaņā ar Hartas 47. pantu.
- (104) Ar šo direktīvu tiek ieviesti minimālie standarti, un dalībvalstīm vajadzētu spēt ieviest vai uzturēt labvēlīgākus noteikumus ziņojošajai personai ar nosacījumu, ka šādi noteikumi netraucē īstenot iesaistīto personu aizsardzības pasākumus. Šīs direktīvas transponēšanai nekādos apstākļos nebūtu jākalpo par pamatojumu tam, lai mazinātu aizsardzības līmeni, ko valsts tiesību akti jau piešķir ziņojošajām personām jomās, kurās tā ir piemērojama.
- (105) Saskaņā ar LESD 26. panta 2. punktu iekšējam tirgum jāaptver telpa bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte. Iekšējam tirgum būtu jāsniedz Savienības pilsoņiem pievienotā vērtība ar kvalitatīvākām un drošākām precēm un pakalpojumiem, nodrošinot augstus sabiedrības veselības un vides aizsardzības standartus, kā arī brīvu personas datu apriti. Tādējādi LESD 114. pants ir atbilstošs juridiskais pamats, lai pieņemtu pasākumus, kas nepieciešami iekšējā tirgus izveidei un darbībai. Papildus LESD 114. pantam direktīvai būtu nepieciešami konkrēti papildu juridiskie pamati, lai aptvertu jomas, kurās var pieņemt Savienības pasākumus, pamatojoties uz LESD 16. pantu, 43. panta 2. punktu, 50. pantu, 53. panta 1. punktu, 91. un 100. pantu, 168. panta 4. punktu, 169. pantu, 192. panta 1. punktu un 325. panta 4. punktu un *Euratom* līguma 31. pantu.
- (106) Šīs direktīvas materiālā darbības joma pamatojas uz to jomu noteikšanu, kurās trauksmes cēlāju aizsardzības ieviešana šķiet pamatota un vajadzīga, ņemot vērā patlaban pieejamos pierādījumus. Šāda materiālā darbības joma varētu tikt paplašināta, attiecinot to arī uz citām jomām vai Savienības tiesību aktiem, ja tiek pierādīts, ka tas ir nepieciešams, lai stiprinātu to izpildi, ņemot vērā pierādījumus, kas var parādīties nākotnē, vai novērtējumu par to, kā šī direktīva ir darbojusies.
- (107) Ja tiek pieņemti turpmāki tiesību akti, kas ir svarīgi šīs direktīvas aptvertajās politikas jomās, tajos būtu attiecīgi jānorāda, ka ir piemērojama šī direktīva. Nepieciešamības gadījumā šīs direktīvas materiālā darbības joma būtu jāpielāgo un pielikumā būtu jāveic attiecīgi grozījumi.

⁽⁴⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1919 (2016. gada 26. oktobris) par juridisko palīdzību aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā un pieprasītajām personām Eiropas apcietināšanas ordera procesā (OV L 297, 4.11.2016., 1. lpp.).

- (108) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, ieviešot trauksmes cēlēju efektīvu aizsardzību, pastiprināt konkrētu politikas jomu un tiesību aktu izpildi, ja attiecīgi Savienības tiesību aktu pārkāpumi var nopietni kaitēt sabiedrības interesēm, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, tām rīkojoties individuāli vai nekoordinēti, bet minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, nosakot kopīgus minimālos standartus trauksmes cēlēju aizsardzībai, un ņemot vērā to, ka vienīgi ar Savienības rīcību var nodrošināt saskaņotību un pielāgot pašreizējos Savienības noteikumus par trauksmes cēlēju aizsardzību, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (109) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši ir atzīti Hartā, jo īpaši tās 11. pantā. Tāpēc ir būtiski, lai šī direktīva tiktu īstenota saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem, nodrošinot, ka pilnībā tiek ievērotas *inter alia* vārda un informācijas brīvība, tiesības uz personas datu aizsardzību, darījumdarbības brīvība, tiesības uz augstu patērētāju aizsardzības līmeni, tiesības uz cilvēku augsta līmeņa veselības aizsardzību, tiesības uz augsta līmeņa vides aizsardzību, tiesības uz labu pārvaldību, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesības uz aizstāvību.
- (110) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

DARBĪBAS JOMA, DEFINĪCIJAS UN AIZSARDZĪBAS NOSACĪJUMI

1. pants

Mērķis

Šīs direktīvas mērķis ir stiprināt Savienības tiesību aktu un politiku izpildi konkrētās jomās, nosakot kopīgus minimālos standartus, kas paredz augstu aizsardzības līmeni personām, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem.

2. pants

Materiālā darbības joma

1. Ar šo direktīvu nosaka kopējos minimālos standartus attiecībā uz tādu personu aizsardzību, kuras ziņo par šādiem Savienības tiesību aktu pārkāpumiem:

a) pārkāpumi, uz kuriem attiecas Savienības tiesību akti, kas uzskaitīti pielikumā un kas attiecas uz šādām jomām:

- i) publiskais iepirkums;
- ii) finanšu pakalpojumi, produkti un tirgi, un nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršana;
- iii) produktu drošība un atbilstība;
- iv) transporta drošība;
- v) vides aizsardzība;
- vi) pretradiācijas aizsardzība un kodoldrošums;
- vii) pārtikas un barības nekaitīgums, dzīvnieku veselība un labturība;
- viii) sabiedrības veselība;
- ix) patērētāju tiesību aizsardzība;
- x) privātās dzīves un personas datu aizsardzība un tīkla un informācijas sistēmu drošība;

- b) pārkāpumi, kas apdraud Savienības finanšu intereses, kā minēts LESD 325. pantā un kā papildus precizēts attiecīgajos Savienības pasākumos;
- c) pārkāpumi attiecībā uz iekšējo tirgu, kā minēts LESD 26. panta 2. punktā, tostarp Savienības konkurences un valsts atbalsta noteikumu pārkāpumi, kā arī pārkāpumi attiecībā uz iekšējo tirgu attiecībā uz darbībām, kas ir pretrunā noteikumiem par uzņēmumu ienākuma nodokli, vai mehānismiem, kuru nolūks ir iegūt nodokļu priekšrocības, vērsties pret piemērojamā uzņēmumu ienākuma nodokļa tiesību akta priekšmetu vai nolūku.
2. Šī direktīva neskar dalībvalstu pilnvaras paplašināt aizsardzību ar valsts tiesību aktiem attiecībā uz jomām vai darbībām, kuras neaptver 1. punkts.

3. pants

Saistība ar citiem Savienības tiesību aktiem un valstu noteikumiem

1. Ja Savienības nozaru tiesību aktos, kas uzskaitīti pielikuma II daļā, ir paredzēti īpaši noteikumi par pārkāpumu ziņošanu, tad piemēro minētos noteikumus. Šīs direktīvas noteikumi ir piemērojami tiktāl, cik jautājums nav obligāti reglamentēts minētajos Savienības nozaru tiesību aktos.
2. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu pienākumu nodrošināt valsts drošību vai to pilnvaras aizsargāt savas būtiskās drošības intereses. Jo īpaši, to nepiemēro ziņojumiem par tādu iepirkuma noteikumu pārkāpumiem, kuri ietver aizsardzības vai drošības aspektus, ja vien tos neaptver attiecīgie Savienības akti.
3. Šī direktīva neietekmē to, kā tiek piemēroti Savienības vai valstu tiesību akti, kas attiecas uz turpmāk minēto:
- a) klasificētas informācijas aizsardzību;
- b) advokāta un klienta un ārsta un pacienta saziņas konfidencialitātes aizsardzību;
- c) tiesas apspriežu slepenību; vai
- d) kriminālprocesa noteikumiem.
4. Šī direktīva neietekmē valsts noteikumus par to, kā darba ņēmēji īsteno tiesības apspriesties ar saviem pārstāvjiem vai arodbiedrībām un par aizsardzību pret jebkādu nepamatotu kaitējošu pasākumu, kura cēlonis ir šāda apspriešanās, kā arī par sociālo partneru autonomiju un to tiesībām slēgt kopīgumus. Tas neietekmē aizsardzības līmeni, ko piešķir ar šo direktīvu.

4. pants

Darbības joma attiecībā uz personām

1. Šo direktīvu piemēro ziņojošām personām, kas strādā privātajā vai publiskajā sektorā un kas ieguvušas informāciju par pārkāpumiem ar darbu saistītā kontekstā, tostarp vismaz:
- a) personām, kurām ir darba ņēmēja statuss LESD 45. panta 1. punkta izpratnē, tostarp ierēdņiem;
- b) personām, kurām ir pašnodarbinātas personas statuss LESD 49. panta izpratnē;
- c) akcionāriem un personām, kuras darbojas uzņēmuma administratīvajā, vadības vai uzraudzības struktūrā, tostarp personām, kas nav uzņēmuma vadītāji, kā arī brīvprātīgajiem un atalgotiem vai neatalgotiem praktikantiem;
- d) jebkurai personai, kura strādā darbuzņēmēju, apakšuzņēmēju un piegādātāju uzraudzībā un vadībā.
2. Šo direktīvu piemēro arī ziņojošām personām, ja tās ziņo vai publisko informāciju par pārkāpumiem, kas iegūta darba attiecībās, kuras pēc tam ir beigušās.

3. Šo direktīvu piemēro arī ziņojošām personām, kuru darba attiecības vēl nav sākušās, gadījumos, kad informācija par pārkāpumiem ir iegūta darbā pieņemšanas procedūras laikā vai citā pirmslīguma pārrunu posmā.
4. Šīs direktīvas VI nodaļā izklāstītos ziņojošo personu aizsardzības pasākumus attiecīgā gadījumā piemēro arī:
 - a) atbalstītājiem;
 - b) trešām personām, kas saistītas ar ziņojošām personām un kas riskē, ka varētu ciest no represijām ar darbu saistītā kontekstā, piemēram, ziņojošo personu kolēģi vai radnieki; un
 - c) juridiskām personām, kuras pieder ziņojošām personām, kurās tās strādā vai ar kurām tās ir citādi saistītas ar darbu saistītā kontekstā.

5. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “pārkāpumi” ir darbības vai bezdarbība, kas:
 - i) ir nelikumīgas un attiecas uz Savienības tiesību aktiem un jomām, uz ko attiecas 2. pantā minētā materiālā darbības joma; vai
 - ii) vēršas pret to Savienības tiesību aktu un jomu noteikumu priekšmetu vai nolūku, kuri ietilpst 2. pantā minētajā materiālajā darbības jomā;
- 2) “informācija par pārkāpumiem” ir informācija, tostarp saprātīgas aizdomas, par faktiskiem vai iespējamiem pārkāpumiem, kas notikuši vai, ļoti iespējams, var notikt organizācijā, kurā ziņojošā persona strādā vai ir strādājusi, vai citā organizācijā, ar kuru ziņojošā persona sazinās vai sazinājās saistībā ar darbu, un par mēģinājumiem slēpt šādus pārkāpumus;
- 3) “ziņojums” vai “ziņošana” ir mutiska vai rakstiska informācijas par pārkāpumiem paziņošana;
- 4) “iekšējā ziņošana” ir informācijas par pārkāpumiem mutiska vai rakstiska paziņošana publisko vai privāto tiesību juridiskajā personā;
- 5) “ārējā ziņošana” ir informācijas par pārkāpumiem mutiska vai rakstiska paziņošana kompetentajām iestādēm;
- 6) “informācijas publiskošana” vai “publiska paziņošana” ir informācijas par pārkāpumiem padarīšana par publiski pieejamu;
- 7) “ziņojošā persona” ir fiziska persona, kas ziņo vai publisko ar darbu saistītu aktivitāšu kontekstā iegūtu informāciju par pārkāpumiem;
- 8) “atbalstītājs” ir fiziska persona, kura palīdz ziņojošajai personai ziņošanas procesā ar darbu saistītā kontekstā un kuras palīdzībai vajadzētu būt konfidencialai;
- 9) “ar darbu saistīts konteksts” ir pašreizējas vai kādreizējas darba aktivitātes publiskajā vai privātajā sektorā, kurās neatkarīgi no minēto aktivitāšu veida personas var iegūt informāciju par pārkāpumiem un kuru laikā pret minētajām personām varētu vērst represijas, ja tās ziņojušas šādu informāciju;
- 10) “iesaistītā persona” ir fiziska vai juridiska persona, kas ziņotajā vai izpaustajā informācijā minēta kā persona, kurai piedēvē pārkāpumu, vai ar ko minētā persona ir saistīta;
- 11) “represijas” ir jebkāda tieša vai netieša darbība vai bezdarbība, kas notiek ar darbu saistītā kontekstā un kā cēlonis ir iekšējā vai ārējā ziņošana vai informācijas publiskošana, un kas izraisa vai var izraisīt nepamatotu kaitējumu ziņojošai personai;

- 12) "turpmākie pasākumi" ir jebkāda darbība, ko veicis ziņojuma saņēmējs vai jebkura kompetenta iestāde, lai novērtētu ziņojumā izteikto apgalvojumu precizitāti un, ja nepieciešams, reaģētu uz paziņoto pārkāpumu, tostarp ar tādām darbībām kā iekšēja pārbaude, izmeklēšana, saukšana pie atbildības, līdzekļu atgūšana vai procedūras slēgšana;
- 13) "atgriezeniskā saite" ir informācijas sniegšana ziņojošām personām par darbību, ko paredzēts veikt vai kas ir veikta kā turpmākie pasākumi, un par to pamatojumu;
- 14) "kompetentā iestāde" ir jebkura valsts iestāde, kura ir izraudzīta tam, lai saņemtu ziņojumus saskaņā ar III nodaļu un nodrošinātu atgriezenisko saiti ziņojošajai personai, un/vai izraudzīta pildīt šajā direktīvā paredzētos pienākumus, jo īpaši attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem.

6. pants

Ziņojošo personu aizsardzības nosacījumi

1. Ziņojošās personas kvalificējas šajā direktīvā paredzētajai aizsardzībai ar noteikumu, ka:
 - a) tām bija saprātīgi iemesli domāt, ka paziņotā informācija par pārkāpumiem ziņošanas laikā bija patiesa un ka uz šādu informāciju attiecās šīs direktīvas darbības joma; un
 - b) tās ziņoja vai nu iekšēji saskaņā ar 7. pantu, vai ārēji saskaņā ar 10. pantu vai publiskoja informāciju saskaņā ar 15. pantu.
2. Neskarot esošos pienākumus nodrošināt anonīmu ziņošanu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, šī direktīva neietekmē dalībvalstu pilnvaras lemt, vai privāto vai publisko tiesību juridiskajām personām un kompetentajām iestādām jāpieņem anonīmi ziņojumi par pārkāpumiem un jāveic turpmāki pasākumi saistībā ar tiem.
3. Personas, kas anonīmi ziņoja vai publiskoja informāciju par pārkāpumiem, bet kas pēc tam ir identificētas un cieš no represijām, tomēr kvalificējas aizsardzībai VI nodaļā paredzētajai aizsardzībai, ar noteikumu, ka tās atbilst 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem.
4. Persona, kas attiecīgajām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām ziņo informāciju par pārkāpumiem, kuri ir šīs direktīvas darbības jomā, kvalificējas šajā direktīvā paredzētajai aizsardzībai saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā personas, kuras ziņojušas ārēji.

II NODAĻA

IEKŠĒJĀ ZIŅOŠANA UN TURPMĀKIE PASĀKUMI

7. pants

Ziņošana, izmantojot iekšējos ziņošanas kanālus

1. Kā vispārējs princips un neskarot 10. un 15. pantu, informāciju par pārkāpumiem var ziņot pa iekšējiem kanāliem un saskaņā ar procedūrām, kas paredzētas šajā nodaļā.
2. Dalībvalstis mudina pirms ziņošanas, izmantojot ārējos ziņošanas kanālus, ziņot, izmantojot iekšējos ziņošanas kanālus, ja uz pārkāpumu var efektīvi reaģēt iekšēji un ja ziņojošā persona uzskata, ka nepastāv represiju risks.
3. Attiecīgu informāciju saistībā ar 2. punktā minēto iekšējo ziņošanas kanālu izmantošanu sniedz tādas informācijas kontekstā, kuru sniedz privāto un publisko tiesību juridiskās personas, ievērojot 9. panta 1. punkta g) apakšpunktu, un kompetentās iestādes, ievērojot 12. panta 4. punkta a) apakšpunktu un 13. pantu.

8. pants

Pienākums izveidot iekšējos ziņošanas kanālus

1. Dalībvalstis nodrošina, ka privāto un publisko tiesību juridiskās personas pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem un vienojoties ar tiem, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, izveido kanālus un procedūras iekšējai ziņošanai un turpmākajiem pasākumiem.

2. Šā panta 1. punktā minētie kanāli un procedūras dod iespēju juridiskās personas darba ņēmējiem ziņot par pārkāpumiem. Tie var dot iespēju ziņot informāciju par pārkāpumiem arī citām personām, kas minētas 4. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā un 4. panta 2. punktā un kas sazinās ar organizāciju savu ar darbu saistītu aktivitāšu kontekstā.
3. Šā panta 1. punktu piemēro privāto tiesību juridiskajām personām, kurās ir 50 vai vairāk darba ņēmēju.
4. Šā panta 3. punktā paredzēto robežvērtību nepiemēro juridiskajām personām, uz kurām attiecas pielikuma I.B un II daļā minēto Savienības aktu darbības joma.
5. Ziņošanas kanālu darbību iekšēji var nodrošināt šajā nolūkā izraudzīta persona vai struktūrvienība, vai tos var nodrošināt ārēji trešā persona. Garantijas un prasības, kas minētas 9. panta 1. punktā, piemēro arī trešām personām, kurām uzticēts nodrošināt ziņošanas kanālu privāto tiesību juridiskajai personai.
6. Privāto tiesību juridiskās personas, kurās ir 50 līdz 249 darba ņēmēji, var kopīgi izmantot resursus ziņojumu saņemšanai ar informāciju par pārkāpumiem un jebkādu izmeklēšanu, kas jāveic. Tas neskar šādām juridiskajām personām ar šo direktīvu noteiktos pienākumus saglabāt konfidencialitāti, nodrošināt atgriezenisko saiti un reaģēt uz paziņoto pārkāpumu.
7. Pēc atbilstoša riska novērtējuma, ņemot vērā juridisko personu darbības veidu un no tā izrietošo riska līmeni jo īpaši videi un sabiedrības veselībai, dalībvalstis var prasīt, lai privāto tiesību juridiskās personas, kurās ir mazāk nekā 50 darba ņēmēju, izveido iekšējos ziņošanas kanālus un procedūras saskaņā ar II nodaļu.
8. Dalībvalstis paziņo Komisijai jebkuru lēmumu prasīt privāto tiesību juridiskajām personām izveidot iekšējos ziņošanas kanālus, ievērojot 7. punktu. Minētajā paziņojumā ietver lēmuma pieņemšanas iemeslus un 7. punktā minētā riska novērtējumā izmantotos kritērijus. Komisija minēto lēmumu paziņo pārējām dalībvalstīm.
9. Šā panta 1. punktu piemēro visām publisko tiesību juridiskajām personām, tostarp jebkurai juridiskajai personai, kura pieder šādām juridiskajām personām vai kuru tās kontrolē.

Dalībvalstis var atbrīvot no 1. punktā minētā pienākuma pašvaldības, kurās ir mazāk nekā 10 000 iedzīvotāju vai mazāk par 50 darba ņēmējiem, vai citas šā punkta pirmajā daļā minētās juridiskās personas, kurās ir mazāk par 50 darba ņēmējiem.

Dalībvalstis var paredzēt, ka pašvaldībām var būt kopīgi iekšējās ziņošanas kanāli vai to darbību var nodrošināt kopīgas pašvaldību iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka kopīgie iekšējie ziņošanas kanāli ir nodalīti un autonomi no attiecīgajiem ārējiem ziņošanas kanāliem.

9. pants

Procedūras iekšējai ziņošanai un turpmākajiem pasākumiem

1. Procedūras iekšējai ziņošanai un turpmākajiem pasākumiem, kas minētas 8. pantā, ietver turpmāk minēto:
 - a) ziņojumu saņemšanas kanālus, kuri ir izstrādāti, izveidoti un darbojas drošā veidā, kas nodrošina, ka tiek aizsargāta ziņojošās personas un jebkuras ziņojumā minētas trešās personas identitātes konfidencialitāte, un nepieļauj nepilnvarotu darbinieku piekļuvi;
 - b) ziņojuma saņemšanas apstiprinājumu, ko ziņojošajai personai nosūta ne vēlāk kā septiņu dienu laikā pēc minētās saņemšanas;
 - c) par neitrālas personas vai struktūrvienības izraudzīšanos, kas ir kompetenta attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem pēc ziņojumiem un kura var būt tā pati persona vai struktūrvienība, kas saņem ziņojumus, un kura uzturēs saziņu ar ziņojošo personu un vajadzības gadījumā lūgs minētajai ziņojošajai personai papildu informāciju un tai nodrošinās atgriezenisko saiti;
 - d) pienācīgus turpmākos pasākumus, ko veic izraudzītā persona vai struktūrvienība, kas minēta c) apakšpunktā;
 - e) pienācīgus turpmākos pasākumus attiecībā uz anonīmu ziņošanu, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos;

- f) saprātīgu termiņu, lai nodrošinātu atgriezenisko saiti, kurš nepārsniedz trīs mēnešus pēc ziņojuma saņemšanas apstiprinājuma vai, ja šāds apstiprinājums ziņojošajai personai netika nosūtīts, trīs mēnešus pēc septiņu dienu termiņa beigām no ziņojuma iesniegšanas dienas;
 - g) skaidras un viegli pieejamas informācijas sniegšanu par nosacījumiem un procedūrām ārējai ziņošanai kompetentajām iestādēm, ievērojot 10. pantu un, attiecīgā gadījumā, Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām.
2. Kanāli, kas paredzēti 1. punkta a) apakšpunktā, dod iespēju ziņot rakstiski, mutiski vai abējādi. Mutiska ziņošana ir iespējama, izmantojot tālruņa līnijas vai citas balss ziņapmaiņas sistēmas, un – pēc ziņojošās personas lūguma – saprātīgā termiņā tiekoties klātienē.

III NODAĻA

ĀRĒJĀ ZIŅOŠANA UN TURPMĀKIE PASĀKUMI

10. pants

Ziņošana, izmantojot ārējos ziņošanas kanālus

Neskarot 15. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ziņojošās personas ziņo informāciju par pārkāpumiem, izmantojot 11. un 12. pantā minētos kanālus un procedūras, pēc tam, kad ir vispirms ziņojušas, izmantojot iekšējos ziņošanas kanālus, vai uzreiz ziņojot, izmantojot ārējos ziņošanas kanālus.

11. pants

Pienākums izveidot ārējos ziņošanas kanālus un veikt turpmākos pasākumus pēc ziņojumiem

1. Dalībvalstis izraugās iestādes, kas ir kompetentas saņemt ziņojumus, nodrošināt atgriezenisko saikni un veikt turpmākos pasākumus pēc ziņojumiem, un nodrošina tām pienācīgus resursus.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes:
 - a) izveido neatkarīgus un autonomus ārējos ziņošanas kanālus tam, lai saņemtu informāciju par pārkāpumiem un rīkotos ar to;
 - b) nekavējoties un katrā ziņā septiņu dienu laikā pēc ziņojuma saņemšanas apstiprina saņemšanu, izņemot, ja ziņojošā persona ir skaidri lūgusi to nedarīt vai kompetentā iestāde pamatoti uzskata, ka ziņojuma saņemšanas apstiprināšana apdraudētu ziņojošās personas identitātes aizsardzību;
 - c) pienācīgi veic turpmākos pasākumus pēc ziņojumiem;
 - d) sniedz ziņojošajai personai atgriezenisko saiti saprātīgā termiņā, kas nepārsniedz trīs mēnešus, vai pienācīgi pamatos gadījumos – sešus mēnešus;
 - e) saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām informē ziņojošo personu par pēc ziņojuma ierosinātās izmeklēšanas galarezultātu;
 - f) ziņojumā iekļauto informāciju savlaicīgi pārsūta attiecīgajām Savienības kompetentajām iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām turpmākai izmeklēšanai, ja tas ir paredzēts Savienības vai valsts tiesību aktos.
3. Dalībvalstis var paredzēt, ka kompetentās iestādes pēc jautājuma pienācīgas izvērtēšanas var nolemt, ka paziņotais pārkāpums ir acīmredzami sīks un tam nav vajadzīgi vēl kādi turpmākie pasākumi, ievērojot šo direktīvu, izņemot procedūras slēgšanu. Tas neietekmē citus pienākumus vai citas piemērojamās procedūras reaģēšanai uz paziņoto pārkāpumu, vai aizsardzību, ko piešķir ar šo direktīvu attiecībā uz iekšējo vai ārējo ziņošanu. Šādā gadījumā kompetentās iestādes paziņo ziņojošajai personai par savu lēmumu un tā iemesliem.
4. Dalībvalstis var paredzēt, ka kompetentās iestādes var nolemt slēgt procedūras par atkārtotiem ziņojumiem, kuri neietver nekādu jaunu nozīmīgu informāciju par pārkāpumiem salīdzinājumā ar iepriekšējo ziņojumu, par kuru attiecīgās procedūras tika slēgtas, nav vajadzīgi turpmākie pasākumi, ja vien jaunu juridisko vai faktisko apstākļu dēļ nav vajadzīgi citādi turpmākie pasākumi. Šādā gadījumā kompetentās iestādes informē ziņojošo personu par savu lēmumu un tā iemesliem.

5. Dalībvalstis var paredzēt, ka gadījumā, ja tiek iesniegts daudz ziņojumu, kompetentās iestādes prioritārā kārtā var izskatīt ziņojumus par nopietniem pārkāpumiem vai būtisku noteikumu pārkāpumiem, uz kuriem attiecas šīs direktīvas darbības joma, neskarot 2. punkta d) apakšpunktā izklāstītos termiņus.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka jebkura iestāde, kas saņēmusi ziņojumu, bet nav kompetenta reaģēt uz paziņoto pārkāpumu, saprātīgā termiņā drošā veidā nosūta to kompetentajai iestādei un ka ziņojošā persona bez kavēšanās tiek informēta par šādu nosūtīšanu.

12. pants

Ārējo ziņošanas kanālu modelis

1. Ārējie ziņošanas kanāli ir uzskatāmi par neatkarīgiem un autonomiem, ja tie atbilst šādiem kritērijiem:
 - a) tos izstrādā, izveido un to darbību nodrošina tādā veidā, kas nodrošina informācijas pilnīgumu, integritāti un konfidencialitāti un nepieļauj nepilnvarotu kompetentās iestādes darbinieku piekļuvi;
 - b) tie nodrošina pastāvīgu informācijas glabāšanu saskaņā ar 18. pantu, lai varētu tikt veikta turpmāka izmeklēšana.
2. Ārējie ziņošanas kanāli dod iespēju veikt ziņošanu rakstiski un mutiski. Mutiska ziņošana ir iespējama pa tālruni vai izmantojot citas balss ziņapmaiņas sistēmas un – pēc ziņojošās personas lūguma – saprātīgā termiņā tiekoties klātienē.
3. Kompetentās iestādes nodrošina, ka tad, ja ziņojums tiek saņemts pa citiem kanāliem, nevis 1. un 2. punktā minētajiem ziņošanas kanāliem vai to saņem darbinieki, kas nav atbildīgie par ziņojumu apstrādi, darbiniekiem, kuri to saņem, ir aizliegts izpaust jebkādu informāciju, kas varētu identificēt ziņojošo personu vai iesaistīto personu, un ka tie nekavējoties un bez izmaiņām pārsūta ziņojumu darbiniekiem, kas ir atbildīgi par ziņojumu apstrādi.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes izraugās darbiniekus, kuri ir atbildīgi par ziņojumu apstrādi, un jo īpaši par:
 - a) informācijas sniegšanu jebkurai ieinteresētajai personai par ziņošanas procedūrām;
 - b) ziņojumu saņemšanu un turpmākajiem pasākumiem pēc tiem;
 - c) saziņas uzturēšanu ar ziņojošo personu, lai nodrošinātu atgriezenisko saiti un vajadzības gadījumā lūgtu sīkāku informāciju.
5. Darbinieki, kas minēti 4. punktā, saņem īpašu apmācību ziņojumu apstrādes nolūkā.

13. pants

Informācija par ziņojumu saņemšanu un turpmākajiem pasākumiem pēc tiem

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes savā tīmekļa vietnē atsevišķā, labi pamanāmā un pieejamā sadaļā publicē šādu informāciju:

- a) nosacījumi tam, lai kvalificētos šajā direktīvā paredzētajai aizsardzībai;
- b) kontaktinformācija ārējiem ziņošanas kanāliem, kā paredzēts 12. pantā, jo īpaši šādu kanālu elektroniskās un pasta adreses, un tālruņa numuri, norādot, vai tālruņa sarunas tiek ierakstītas;
- c) pārkāpumu ziņošanai piemērojamās procedūras, tostarp veids, kādā kompetentā iestāde var pieprasīt ziņojošai personai precizēt paziņoto informāciju vai sniegt papildu informāciju, termiņš, kurā jāsniedz atgriezeniskā saite ziņojošajai personai, un šādas atgriezeniskās saites veids un saturs;
- d) konfidencialitātes režīms, ko piemēro ziņojumiem, un jo īpaši informācija attiecībā uz personas datu apstrādi saskaņā ar šīs direktīvas 17. pantu, Regulas (ES) 2016/679 5. un 13. pantu, Direktīvas (ES) 2016/680 13. pantu un Regulas (ES) 2018/1725 15. pantu, kā tas ir attiecīgi;

- e) pēc ziņojumiem veicamo turpmāko pasākumu raksturs;
- f) tiesiskās aizsardzības līdzekļi un procedūras aizsardzībai pret represijām un konfidencialu konsultāciju pieejamība personām, kas apsver ziņošanu;
- g) paziņojums, kurā skaidri paskaidroti nosacījumi, pēc kuriem personas, kas ziņo kompetentajām iestādēm, ir aizsargātas no tā, ka tām iestājas atbildība par konfidencialitātes pārkāpumu, ievērojot 21. panta 2. punktu; un
- h) attiecīgā gadījumā – 20. panta 3. punktā paredzētā informācijas centra vai vienotās neatkarīgās administratīvās iestādes kontaktinformācija.

14. pants

Kompetento iestāžu procedūru pārskatīšana

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes regulāri un vismaz reizi trīs gados pārskata savas procedūras ziņojumu saņemšanai un turpmākiem pasākumiem pēc tiem. Šādu procedūru pārskatīšanā kompetentās iestādes ņem vērā savu un citu kompetento iestāžu pieredzi un savas procedūras attiecīgi pielāgo.

IV NODAĻA

INFORMĀCIJAS PUBLISKOŠANA

15. pants

Informācijas publiskošana

1. Persona, kura publisko informāciju, kvalificējas šajā direktīvā paredzētajai aizsardzībai, ja ir izpildīts jebkurš no šādiem nosacījumiem:
 - a) persona vispirms ziņo iekšēji un ārēji, vai uzreiz ārēji saskaņā ar II un III nodaļu, bet uz ziņojumu netika atbilstoši reaģēts saprātīgā termiņā, kas minēts 9. panta 1. punkta f) apakšpunktā vai 11. panta 2. punkta d) apakšpunktā; vai
 - b) personai ir saprātīgi iemesli domāt, ka:
 - i) pārkāpums var būt nenovēršams vai nepārprotams sabiedrības interešu apdraudējums, piemēram, gadījumos, kad pastāv ārkārtas situācija vai nenovēršama kaitējuma risks; vai
 - ii) ārējas ziņošanas gadījumā pastāv represiju risks vai ir mazas izredzes, ka tiks efektīvi reaģēts uz pārkāpumu gadījuma īpašo apstākļu dēļ, piemēram, tad, ja var tikt slēpti vai iznīcināti pierādījumi vai ja starp iestādi un pārkāpuma izdarītāju varētu pastāvēt slepena vienošanās, vai ja iestāde varētu būt iesaistīta pārkāpumā.
2. Šo pantu nepiemēro gadījumos, kad persona tieši atklāj informāciju presei, ievērojot īpašus valsts noteikumus, ar ko izveido aizsardzības sistēmu saistībā ar vārda un informācijas brīvību.

V NODAĻA

IEKŠĒJAI UN ĀRĒJAI ZIŅOŠANAI PIEMĒROJAMIE NOTEIKUMI

16. pants

Konfidencialitātes pienākums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ziņojošās personas identitāti bez šīs personas nepārprotamas piekrišanas neizpauž nevienam, izņemot pilnvarotus darbiniekus, kuru kompetencē ir ziņojumu saņemšana vai turpmākie pasākumi saistībā ar ziņojumiem. Tas attiecas arī uz jebkuru citu informāciju, no kuras var tieši vai netieši izsecināt ziņojošās personas identitāti.
2. Atkāpjoties no 1. punkta, ziņojošās personas identitāti un jebkuru citu 1. punktā minēto informāciju var izpaust tikai tad, ja tas ir nepieciešams un samērīgs Savienības vai valsts tiesību aktos paredzēts pienākums saistībā ar valsts iestāžu veiktu izmeklēšanu vai tiesvedību, tostarp nolūkā aizsargāt iesaistītās personas tiesības uz aizstāvību.

3. Uz izpaušanu, ievērojot 2. punktā noteikto atkāpi, attiecas pienācīgi aizsardzības pasākumi saskaņā ar piemērojamiem Savienības un valstu noteikumiem. Jo īpaši ziņojošās personas iepriekš informē par viņu identitātes izpaušanu, izņemot gadījumus, kad šāda informēšana kaitētu saistītai izmeklēšanai vai tiesvedībai. Ja kompetentā iestāde informē ziņojošās personas, tā tām nosūta rakstisku paskaidrojumu, kurā izskaidro attiecīgo konfidencialo datu izpaušanas iemeslus.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, kas saņem informāciju par pārkāpumiem, kura ietver komercnoslēpumus, neizmanto vai neizpauž minētos komercnoslēpumus nolūkos, kas pārsniedz to, kas nepieciešams pienācīgiem turpmākajiem pasākumiem.

17. pants

Personas datu apstrāde

Jebkādu personas datu apstrādi, kas veikta saskaņā ar šo direktīvu, tostarp kompetento iestāžu veiktu personas datu apmaiņu vai nosūtīšanu, veic atbilstīgi Regulai (ES) 2016/679 un Direktīvai (ES) 2016/680. Jebkādu informācija apmaiņu vai nosūtīšanu, ko veic Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras, veic saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725.

Personas datus, kas nepārprotami nav būtiski konkrēta ziņojuma izskatīšanai, nevāc, vai, ja tie nejauši savākti, nekavējoties dzēš.

18. pants

Ziņojumu reģistrēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka privāto un publisko tiesību juridiskās personas un kompetentās iestādes reģistrē visus saņemtos ziņojumus atbilstīgi šīs direktīvas 16. pantā paredzētajām konfidencialitātes prasībām. Ziņojumus glabā ne ilgāk par laiku, kas ir nepieciešams un samērīgs, lai izpildītu ar šo direktīvu noteiktās prasības vai citas prasības, ko nosaka Savienības vai valsts tiesību akti.

2. Ja ziņošanai tiek izmantota tālruņa līnija ar ierakstīšanas iespēju vai cita balss ziņapmaiņas sistēma ar ierakstīšanas iespēju, ar ziņojošās personas piekrišanu privāto un publisko tiesību juridiskajām personām un kompetentajām iestādēm ir tiesības dokumentēt mutisko ziņošanu vienā no turpmāk minētajiem veidiem:

- a) veicot sarunas ierakstu pastāvīgā un izgūstamā formā; vai
- b) ar pilnīgu un precīzu sarunas pierakstu, ko sagatavojuši darbinieki, kas atbildīgi par rīcību ar ziņojumu.

Publisko un privāto tiesību juridiskās personas un kompetentās iestādes piedāvā ziņojošai personai iespēju pārbaudīt, izlabot un apstiprināt sarunas pierakstu ar parakstu.

3. Ja ziņošanai tiek izmantota tālruņa līnija bez ierakstīšanas iespējas vai cita balss ziņapmaiņas sistēma bez ierakstīšanas iespēju, privāto un publisko tiesību juridiskajām personām un kompetentajām iestādēm ir tiesības dokumentēt mutisko ziņošanu precīzā sarunas protokolā, kuru raksta darbinieki, kas atbildīgi par rīcību ar ziņojumu. Publisko un privāto tiesību juridiskās personas un kompetentās iestādes piedāvā ziņojošai personai iespēju pārbaudīt, izlabot un apstiprināt sarunas protokolu ar parakstu.

4. Ja persona pieprasa tikšanos ar privāto un publisko tiesību juridisko personu vai kompetento iestāžu darbiniekiem ziņošanas nolūkā, ievērojot 9. panta 2. punktu un 12. panta 2. punktu, privāto un publisko tiesību juridiskās personas un kompetentās iestādes ar ziņojošās personas piekrišanu nodrošina pilnīga un precīza sanāksmes pieraksta glabāšanu pastāvīgā un izgūstamā formā.

Privāto un publisko tiesību juridiskajām personām un kompetentajām iestādēm ir tiesības dokumentēt sanāksmes pierakstu vienā no minētajiem veidiem:

- a) veicot sarunas ierakstu pastāvīgā un izgūstamā formā; vai
- b) ar precīzu tikšanās protokolu, kuru sagatavo darbinieki, kas atbildīgi par rīcību ar ziņojumu.

Publisko un privāto tiesību juridiskās personas un kompetentās iestādes piedāvā ziņojošai personai iespēju pārbaudīt, izlabot un apstiprināt tikšanās protokolu ar parakstu.

VI NODAĻA

AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

19. pants

Represiju aizliegums

Dalībvalstis veic pasākumus, kas nepieciešami, lai aizliegtu jebkādas represijas pret 4. pantā minētajām personām, tostarp represiju draudus un represiju mēģinājumus, tostarp jo īpaši šādā formā:

- a) atcelšana no amata, pagaidu atlaišana no darba, atlaišana vai līdzvērtīgas darbības;
- b) pazemināšana amatā vai paaugstinājuma liegšana;
- c) pienākumu maiņa, darbavietas atrašanās vietas maiņa, algas samazinājums, darba laika izmaiņas;
- d) apmācību liegšana;
- e) negatīvs darba novērtējums vai darba atsauksme;
- f) jebkādu disciplināru pasākumu uzlikšana un piemērošana, rājiens vai cits sods, tostarp naudas sods;
- g) spaidi, iebiedēšana, aizskaršana vai izstumšana;
- h) diskriminācija, neizdevīgs stāvoklis vai netaisnīga attieksme;
- i) terminēta darba līguma nepārveidošana par pastāvīgu līgumu, ja darba ņēmējam bija leģitīms pamats domāt, ka viņam tiks piedāvāta pastāvīga nodarbinātība;
- j) terminēta darba līguma priekšlaicīga izbeigšana vai neatjaunošana;
- k) kaitējums, tostarp personas reputācijai, jo īpaši sociālajos plašsaziņas līdzekļos, vai finansiāls zaudējums, tostarp darījumdarbības zaudējums un ienākumu zudums;
- l) iekļaušana melnajā sarakstā, pamatojoties uz formālu vai neformālu nozares vai sektora līmeņa nolīgumu, kas var nozīmēt, ka persona turpmāk nevarēs atrast darbu attiecīgajā nozarē vai sektorā;
- m) preču vai pakalpojumu piegādes līguma priekšlaicīga izbeigšana vai atcelšana;
- n) licences vai atļaujas anulēšana;
- o) psihiatriska vai medicīniska atzinuma pieprasījumi.

20. pants

Atbalsta pasākumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka 4. pantā minētajām personām attiecīgā gadījumā ir pieejami atbalsta pasākumi, jo īpaši šādi:

- a) sabiedrībai ir viegli pieejama un bezmaksas piekļuve visaptverošai un neatkarīgai informācijai un konsultācijām par procedūrām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas paredzēti aizsardzībai pret represijām, un par iesaistītās personas tiesībām;
- b) piekļuve efektīvai kompetento iestāžu palīdzībai saistībā ar jebkādu atbilstošu iestādi, kas ir iesaistījies to aizsardzībā pret represijām, tostarp, ja tas ir paredzēts valsts tiesību aktos, fakta, ka tās kvalificējas šajā direktīvā paredzētajai aizsardzībai, apstiprinājumam; un
- c) piekļuve juridiskajai palīdzībai kriminālprocesā un pārrobežu civilprocesā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/1919 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/52/EK⁽⁴⁸⁾ un piekļuve juridiskajai palīdzībai citos procesos, un juridiskajām konsultācijām vai cita veida juridiskajai palīdzībai saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

⁽⁴⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 21. maija Direktīva 2008/52/EK par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komercietās (OV L 136, 24.5.2008., 3. lpp.).

2. Dalībvalstis var nodrošināt finansiālu palīdzību un atbalsta pasākumus, tostarp psiholoģisko atbalstu, ziņojošām personām tiesvedības laikā.

3. Šajā pantā minētos atbalsta pasākumus attiecīgā gadījumā var nodrošināt informācijas centrs vai vienota un skaidri noteikta neatkarīga administratīvā iestāde.

21. pants

Pasākumi aizsardzībai pret represijām

1. Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka 4. pantā minētās ziņojošās personas tiek aizsargātas pret represijām. Šādi pasākumi jo īpaši ietver šā panta 2. līdz 8. punktā minētos pasākumus.

2. Neskarot 3. panta 2. un 3. punktu, ja personas ziņo informāciju par pārkāpumiem vai publisko informāciju saskaņā ar šo direktīvu, tad neuzskata, ka tās ir pārkāpušas jebkādus ierobežojumus attiecībā uz informācijas izpaušanu, un tām neiestājas nekāda veida atbildība par šādu ziņojumu vai informācijas publiskošanu, ar noteikumu, ka tām bija saprātīgi iemesli domāt, ka šādas informācijas ziņošana vai publiskošana bija nepieciešama, lai darītu zināmu pārkāpumu, ievērojot šo direktīvu.

3. Ziņojošām personām neiestājas atbildība par ziņotās vai publiskotās informācijas iegūšanu vai piekļuvi tai ar noteikumu, ka šāda iegūšana vai piekļuve nebija atsevišķs noziedzīgs nodarījums. Gadījumā, ja iegūšana vai piekļuve bija šāds atsevišķs noziedzīgs nodarījums, kriminālatbildību arī turpmāk reglamentē piemērojamie valsts tiesību akti.

4. Jebkuru citu ziņojošo personu iespējamo atbildību, kas izriet no darbības vai bezdarbības, kura nav saistīta ar ziņošanu vai informācijas publiskošanu vai kura nav nepieciešama, lai darītu zināmu pārkāpumu, ievērojot šo direktīvu, turpina reglamentēt piemērojamie valsts tiesību akti.

5. Tiesā vai citas iestādes procesā par ziņojošai personai nodarīto kaitējumu un ar nosacījumu, ka minētā persona pierāda, ka tā ir ziņojusi vai publiskojuši informāciju un tai ir nodarīts kaitējums, pieņem, ka nodarītais kaitējums ir represija par ziņojumu vai informācijas publiskošanu. Šādos gadījumos personai, kas īstenojusi kaitējošo pasākumu, jāpierāda, ka minētais pasākums bijis balstīts uz pienācīgi pamatotiem iemesliem.

6. Personām, kas minētas 4. pantā, ir piekļuve atbilstošiem koriģējošiem pasākumiem aizsardzībai pret represijām, tostarp pagaidu tiesiskajai aizsardzībai, kamēr notiek tiesvedība, saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

7. Tiesvedībā, tostarp par goda aizskaršanu, autortiesību, slepenības vai datu aizsardzības noteikumu pārkāpšanu, komercnoslēpumu izpaušanu vai par kompensācijas prasībām saskaņā ar privātajām, publiskajām vai kolektīvajām darba tiesībām, 4. pantā minētajām personām ziņojuma vai informācijas publiskošanas rezultātā saskaņā ar šo direktīvu neiestājas nekāda veida atbildība. Minētajām personām ir tiesības paļauties uz to, ka tās var pieprasīt lietas izbeigšanu, pamatojoties uz minēto ziņošanu vai informācijas publiskošanu, ar noteikumu, ka tām bija saprātīgi iemesli domāt, ka ziņošana vai informācijas publiskošana bija nepieciešama, lai darītu zināmu pārkāpumu, ievērojot šo direktīvu.

Ja persona ziņo vai publisko informāciju par pārkāpumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, un minētā informācija ietver komercnoslēpumus, un ja minētā persona atbilst šīs direktīvas nosacījumiem, šādu ziņošanu vai informācijas publiskošanu uzskata par likumīgu saskaņā ar Direktīva (ES) 2016/943 3. panta 2. punkta nosacījumiem.

8. Dalībvalstis veic pasākumus, kas nepieciešami, lai saskaņā ar valsts tiesību aktiem nodrošinātu tiesiskās aizsardzības līdzekļus un pilnīgu kompensāciju par kaitējumu, ko cietušās personas, kas minētas 4. pantā.

22. pants

Iesaistīto personu aizsardzības pasākumi

1. Dalībvalstis saskaņā ar Hartu nodrošina, ka tiek pilnīgi ievērotas iesaistīto personu tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, tostarp nevainīguma prezumpciju, kā arī tiesības uz aizstāvību, tiesības uz uzklaušanās un tiesības piekļūt lietas materiāliem.

2. Kompetentās iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem nodrošina, ka iesaistīto personu identitāte tiek aizsargāta, kamēr turpinās izmeklēšana, kas ierosināta pēc ziņojuma vai informācijas publiskošanas.

3. Iesaistīto personu identitātes aizsardzības nolūkā piemēro arī 12., 17. un 18. pantā izklāstītās noteikumus attiecībā uz ziņojošo personu identitātes aizsardzību.

23. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis paredz efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas, ko piemēro fiziskām vai juridiskām personām, kuras:

- a) traucē vai cenšas traucēt ziņošanu;
- b) veic represijas pret 4. pantā minētajām personām;
- c) uzsāk maldinošu tiesvedību pret 4. pantā minētajām personām;
- d) pārkāpj pienākumu saglabāt ziņojošo personu identitātes konfidencialitāti, kā minēts 16. pantā.

2. Dalībvalstis paredz efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas, kas piemērojamas ziņojošām personām, ja ir pierādīts, ka tās ir apzināti ziņojušas vai publiskojušas nepatiesu informāciju. Dalībvalstis paredz arī pasākumus, ar ko saskaņā ar valsts tiesību aktiem kompensē kaitējumu, kuru radījuši šādi ziņojumi vai informācijas publiskošana.

24. pants

Neatteikšanās no tiesībām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem

Dalībvalstis nodrošina, ka no šajā direktīvā paredzētajām tiesībām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem nevar atteikties vai tos nevar ierobežot ne ar kādu vienošanos, politiku, nodarbinātības veidu vai apstākļiem, tostarp ar pirmstiesas izlīgumu.

VII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

25. pants

Labvēlīgāks režīms un aizsardzības līmeņa pazemināšanas klauzula

- 1. Neskarot 22. pantu un 23. panta 2. punktu, dalībvalstis var ieviest vai saglabāt noteikumus, kas ir labvēlīgāki ziņojošo personu tiesību aizsardzībai nekā šajā direktīvā paredzētie noteikumi.
- 2. Šīs direktīvas īstenošana nekādā gadījumā nerada pietiekamu pamatojumu tam, lai pazeminātu to aizsardzības līmeni, ko dalībvalstis jau nodrošina jomās, uz kurām attiecas šī direktīva.

26. pants

Transponēšana un pārejas periods

- 1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2021. gada 17. decembrim.
- 2. Atkāpjoties no 1. punkta, attiecībā uz privāto tiesību juridiskajām personām, kurās ir 50 līdz 249 darba ņēmēji, dalībvalstīs līdz 2023. gada 17. decembrim stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu pienākumu izveidot 8. panta 3. punktā noteiktos iekšējos ziņošanas kanālus.
- 3. Kad dalībvalstis pieņem 1. un 2. punktā minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē. Dalībvalstis tūlīt dara zināmu Komisijai minēto noteikumu tekstu.

27. pants

Ziņošana, novērtēšana un pārskatīšana

1. Dalībvalstis sniedz Komisijai visu attiecīgo informāciju par šīs direktīvas īstenošanu un piemērošanu. Pamatojoties uz iesniegto informāciju, Komisija līdz 2023. gada 17. decembrim iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas īstenošanu un piemērošanu.

2. Neskarot ziņošanas pienākumus, kas noteikti citos Savienības tiesību aktos, dalībvalstis katru gadu iesniedz Komisijai – vēlams apkopotā veidā – turpmāk uzskaitītos statistikas datus par ziņojumiem, kas minēti III nodaļā, ja tie attiecinājās dalībvalstī ir pieejami centralizētā līmenī:

- a) kompetento iestāžu saņemto ziņojumu skaits;
- b) ziņojumu rezultātā uzsāktu izmeklēšanu un tiesvedību skaits un to iznākums; un
- c) nodarītā finanšu kaitējuma, ja tāds konstatēts, novērtējums un summas, kas atgūtas pēc izmeklēšanas un tiesvedības par attiecīgajiem ziņotajiem pārkāpumiem.

3. Komisija līdz 2025. gada 17. decembrim, ņemot vērā savu atbilstīgi 1. punktam iesniegto ziņojumu un dalībvalstu statistiku, kas iesniegta saskaņā ar 2. punktu, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtēta to valsts tiesību aktu ietekme, ar kuriem transponē šo direktīvu. Ziņojumā tiek novērtēts veids, kādā direktīva ir darbojusies, un apsvērta vajadzība veikt papildu pasākumus, tostarp, ja nepieciešams, grozījumus ar mērķi paplašināt direktīvas darbības jomu, attiecinot to arī uz citiem Savienības tiesību aktiem vai jomām, jo īpaši uz darba vides uzlabošanu, lai aizsargātu darba ņēmēju veselību un drošību, un uz darba apstākļiem.

Papildus pirmajā daļā minētajam novērtējumam ziņojumā novērtē, kā dalībvalstis izmantojušas esošos sadarbības mehānismus kā daļu no to pienākuma veikt turpmākus pasākumus saistībā ar pārkāpumiem, kuri ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, un vispārīgāk – kā tās sadarbojas, ja ir izdarīti pārkāpumi ar pārrobežu dimensiju.

4. Komisija 1. un 3. punktā minētos ziņojumus publicē un dara viegli pieejamus.

28. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

29. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2019. gada 23. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

D. M. SASSOLI

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

T. TUPPURAINEN

PIELIKUMS

I daļa

- A. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkts – publiskais iepirkums
1. Procedūras noteikumi attiecībā uz publisko iepirkumu un koncesiju piešķiršanu, līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu aizsardzības un drošības nozarē un uz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, ko īsteno juridiskās personas, kuras darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu jomās, kā arī uz jebkuriem citiem līgumiem, kā nosaka:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.);
 - iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp.).
2. Pārskatīšanas procedūras, ko reglamentē:
- i) Padomes Direktīva 92/13/EEK (1992. gada 25. februāris), ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē (OV L 76, 23.3.1992., 14. lpp.);
 - ii) Padomes Direktīva 89/665/EEK (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām (OV L 395, 30.12.1989., 33. lpp.).
- B. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkts – finanšu pakalpojumi, produkti un tirgi un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana
- Noteikumi, ar ko izveido tiesisko regulējumu, uzraudzības sistēmu un patērētāju un ieguldītāju aizsardzību attiecībā uz Savienības finanšu pakalpojumiem un kapitāla tirgiem, banku, kredītu, ieguldījumu, apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas, arodpensiju un privāto pensiju produktiem, vērtspapīru, ieguldījumu fondu un maksājumu pakalpojumiem un darbībām, kas uzskaitīti I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenčiālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.), kā nosaka:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 236/2012 (2012. gada 14. marts) par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem (OV L 86, 24.3.2012., 1. lpp.);
 - iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 345/2013 (2013. gada 17. aprīlis) par Eiropas riska kapitāla fondiem (OV L 115, 25.4.2013., 1. lpp.);

- v) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 346/2013 (2013. gada 17. aprīlis) par Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondiem (OV L 115, 25.4.2013., 18. lpp.);
- vi) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/17/ES (2014. gada 4. februāris) par patērētāju kredītliģumiem saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu un ar ko groza Direktīvas 2008/48/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV L 60, 28.2.2014., 34. lpp.);
- vii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 537/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par īpašām prasībām attiecībā uz obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2005/909/EK (OV L 158, 27.5.2014., 77. lpp.);
- viii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.);
- ix) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.);
- x) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/25/EK (2004. gada 21. aprīlis) par pārņemšanas piedāvājumiem (OV L 142, 30.4.2004., 12. lpp.);
- xi) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/36/EK (2007. gada 11. jūlijs) par biržu sarakstos iekļautu sabiedrību akcionāru konkrētu tiesību izmantošanu (OV L 184, 14.7.2007., 17. lpp.);
- xii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/109/EK (2004. gada 15. decembris) par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK (OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.);
- xiii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.);
- xiv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1011 (2016. gada 8. jūnijs) par indeksiem, ko izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos vai ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērīšanai, un ar kuru groza Direktīvu 2008/48/EK, Direktīvu 2014/17/ES un Regulu (ES) Nr. 596/2014 (OV L 171, 29.6.2016., 1. lpp.);
- xv) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.);
- xvi) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvērēšanas un neregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.);
- xvii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/87/EK (2002. gada 16. decembris) par papildu uzraudzību kredītiestādēm, apdrošināšanas uzņēmumiem un ieguldījumu sabiedrībām finanšu konglomerātos un par grozījumiem Padomes Direktīvās 73/239/EEK, 79/267/EEK, 92/49/EEK, 92/96/EEK, 93/6/EEK un 93/22/EEK, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 98/78/EK un 2000/12/EK (OV L 35, 11.2.2003., 1. lpp.);
- xviii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/49/ES (2014. gada 16. aprīlis) par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.6.2014., 149. lpp.);
- xix) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/9/EK (1997. gada 3. marts) par ieguldītāju kompensācijas sistēmām (OV L 84, 26.3.1997., 22. lpp.);
- xx) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

C. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punkts – produktu drošība un atbilstība

1. Savienības tirgū laistiem produktiem piemērojamās drošības un atbilstības prasības, kuras nosaka un reglamentē:

- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību (OV L 11, 15.1.2002., 4. lpp.);
- ii) Savienības saskaņošanas tiesību akti par ražojumiem, tostarp marķēšanas prasības, kas nav pārtika, barība, cilvēkiem paredzētas zāles un veterinārās zāles, dzīvi augi un dzīvnieki, cilvēku izcelsmes produkti un augu un dzīvnieku izcelsmes produkti, kas tieši saistīti ar to turpmāku vairošanos, kā uzskaitīts I un II pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp.);
- iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/46/EK (2007. gada 5. septembris), ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai (pamatdirektīva) (OV L 263, 9.10.2007., 1. lpp.).

2. Paaugstināta riska un bīstamu produktu tirdzniecība un izmantošana, kā nosaka:

- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/43/EK (2009. gada 6. maijs), ar ko vienkāršo noteikumus un nosacījumus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem (OV L 146, 10.6.2009., 1. lpp.);
- ii) Padomes Direktīva 91/477/EEK (1991. gada 18. jūnijs) par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli (OV L 256, 13.9.1991., 51. lpp.);
- iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 98/2013 (2013. gada 15. janvāris) par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu (OV L 39, 9.2.2013., 1. lpp.).

D. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punkts – transporta drošība

1. Drošības prasības dzelzceļa nozarē, kuras reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/798 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa drošību (OV L 138, 26.5.2016., 102. lpp.).

2. Drošības prasības civilās aviācijas nozarē, kuras reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 996/2010 (2010. gada 20. oktobris) par nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK (OV L 295, 12.11.2010., 35. lpp.).

3. Drošības prasības ceļu nozarē, kuras reglamentē:

- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/96/EK (2008. gada 19. novembris) par ceļu infrastruktūras drošības pārvaldību (OV L 319, 29.11.2008., 59. lpp.);
- ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/54/EK (2004. gada 29. aprīlis) par minimālajām drošības prasībām Eiropas ceļu tīkla tunelīem (OV L 167, 30.4.2004., 39. lpp.);
- iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1071/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko nosaka kopīgus noteikumus par autopārvadātāja profesionālās darbības veikšanas nosacījumiem un atceļ Padomes Direktīvu 96/26/EK (OV L 300, 14.11.2009., 51. lpp.).

4. Drošības prasības jūrniecības nozarē, kuras reglamentē:

- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 391/2009 (2009. gada 23. aprīlis) par kopīgiem noteikumiem un standartiem attiecībā uz organizācijām, kas pilnvarotas veikt kuģu inspekcijas un apskates (OV L 131, 28.5.2009., 11. lpp.);
- ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 392/2009 (2009. gada 23. aprīlis) par pasažieru pārvadātāju atbildību nelaimes gadījumos uz jūras (OV L 131, 28.5.2009., 24. lpp.);
- iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/90/ES (2014. gada 23. jūlijs) par kuģu aprīkojumu un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 96/98/EK (OV L 257, 28.8.2014., 146. lpp.);

- iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/18/EK (2009. gada 23. aprīlis), ar ko nosaka pamatprincipus negadījumu izmeklēšanai jūras transporta nozarē un groza Padomes Direktīvu 1999/35/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/59/EK (OV L 131, 28.5.2009., 114. lpp.);
 - v) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/106/EK (2008. gada 19. novembris) par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni (OV L 323, 3.12.2008., 33. lpp.);
 - vi) Padomes Direktīva 98/41/EK (1998. gada 18. jūnijs) par to personu reģistrāciju, kas atrodas uz pasažieru kuģiem, kuri kursē uz Kopienas dalībvalstu ostām vai no tām (OV L 188, 2.7.1998., 35. lpp.);
 - vii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/96/EK (2001. gada 4. decembris), ar ko nosaka saskaņotas prasības un procedūras beramkravu kuģu drošai iekraušanai un izkraušanai (OV L 13, 16.1.2002., 9. lpp.).
5. Drošības prasības, ko reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).
- E. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta v) punkts – vides aizsardzība
1. Jebkurš noziedzīgs nodarījums vides aizsardzības jomā, ko reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.), vai jebkura nelikumīga rīcība, kas ir pretrunā Direktīvas 2008/99/EK pielikumos uzskaitītajiem tiesību aktiem;
2. Noteikumi par vidi un klimatu, kā nosaka:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.);
 - iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 525/2013 (2013. gada 21. maijs) par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu (OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.);
 - v) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.);
3. Noteikumi par ilgtspējīgu attīstību un atkritumu apsaimniekošanu, kā nosaka:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1257/2013 (2013. gada 20. novembris) par kuģu pārstrādi un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1013/2006 un Direktīvu 2009/16/EK (OV L 330, 10.12.2013., 1. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 649/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par bīstamo ķīmisko vielu eksportu un importu (OV L 201, 27.7.2012., 60. lpp.);

4. Noteikumi par jūras, gaisa un trokšņa piesārņojumu, kā nosaka:

- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/94/EK (1999. gada 13. decembris) attiecībā uz patērētājiem domātas informācijas pieejamību par degvielas ekonomiju un CO₂ emisijām saistībā ar jaunu vieglo automobiļu tirdzniecību (OV L 12, 18.1.2000., 16. lpp.);
- ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (OV L 309, 27.11.2001., 22. lpp.);
- iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/49/EK (2002. gada 25. jūnijs) par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību (OV L 189, 18.7.2002., 12. lpp.);
- iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 782/2003 (2003. gada 14. aprīlis) par aizliegumu attiecībā uz alvorganiskajiem savienojumiem uz kuģiem (OV L 115, 9.5.2003., 1. lpp.);
- v) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz vidi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļūdzināšanu (OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.);
- vi) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem (OV L 255, 30.9.2005., 11. lpp.);
- vii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 166/2006 (2006. gada 18. janvāris) par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistra ieviešanu un Padomes Direktīvu 91/689/EEK un 96/61/EK grozīšanu (OV L 33, 4.2.2006., 1. lpp.);
- viii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/33/EK (2009. gada 23. aprīlis) par tīro un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu (OV L 120, 15.5.2009., 5. lpp.);
- ix) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 443/2009 (2009. gada 23. aprīlis), ar ko, īstenojot daļu no Kopienas integrētās pieejas CO₂ emisiju samazināšanai no vieglajiem transportlīdzekļiem, nosaka emisijas standartus jauniem vieglajiem automobiļiem (OV L 140, 5.6.2009., 1. lpp.);
- x) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2009 (2009. gada 16. septembris) par ozona slāni noārdošām vielām (OV L 286, 31.10.2009., 1. lpp.);
- xi) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/126/EK (2009. gada 21. oktobris) par benzīna tvaiku uztveršanas otro pakāpi degvielas uzpildes stacijās, uzpildot degvielu mehāniskajos transportlīdzekļos (OV L 285, 31.10.2009., 36. lpp.);
- xii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 510/2011 (2011. gada 11. maijs) par emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem kravas automobiļiem saistībā ar Savienības integrēto pieeju vieglo transportlīdzekļu CO₂ emisiju samazināšanai (OV L 145, 31.5.2011., 1. lpp.);
- xiii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/94/ES (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu (OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.);
- xiv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/757 (2015. gada 29. aprīlis) par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju un ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK (OV L 123, 19.5.2015., 55. lpp.);
- xv) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2193 (2015. gada 25. novembris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošu vielu emisiju gaisā no vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām (OV L 313, 28.11.2015., 1. lpp.).

5. Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību un apsaimniekošanu, kā nosaka:

- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.);
- ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK (OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp.);

- iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).
6. Noteikumi par dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, kā nosaka:
- i) Padomes Regula (EK) Nr. 1936/2001 (2001. gada 27. septembris), ar ko nosaka kontroles pasākumus, kuri piemērojami tālu migrējošu zivju noteiktu krājumu zvejai (OV L 263, 3.10.2001., 1. lpp.);
 - ii) Padomes Regula (EK) Nr. 812/2004 (2004. gada 26. aprīlis), ar ko nosaka pasākumus attiecībā uz vaļveidīgo nejaušu nozveju zvejniecībā un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 88/98 (OV L 150, 30.4.2004., 12. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1007/2009 (2009. gada 16. septembris) par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņiem (OV L 286, 31.10.2009., 36. lpp.);
 - iv) Padomes Regula (EK) Nr. 734/2008 (2008. gada 15. jūlijs) par jutīgu jūras ekosistēmu aizsardzību atklātajā jūrā pret negatīvo ietekmi, ko rada grunts zvejas rīki (OV L 201, 30.7.2008., 8. lpp.);
 - v) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.);
 - vi) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 995/2010 (2010. gada 20. oktobris), ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (OV L 295, 12.11.2010., 23. lpp.);
 - vii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu sveczemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību (OV L 317, 4.11.2014., 35. lpp.).
7. Noteikumi par ķīmikālijām, kā nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).
8. Noteikumi par bioloģiskajiem produktiem, kā nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 (OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp.).
- F. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punkts – pretradiācijas aizsardzība un kodoldrošums
- Noteikumi par kodoldrošumu, kā nosaka:
- i) Padomes Direktīva 2009/71/Euratom (2009. gada 25. jūnijs), ar ko izveido Kopienas kodoliekārtu kodoldrošības pamatstruktūru (OV L 172, 2.7.2009., 18. lpp.);
 - ii) Padomes Direktīva 2013/51/Euratom (2013. gada 22. oktobris), ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī (OV L 296, 7.11.2013., 12. lpp.);
 - iii) Padomes Direktīva 2013/59/Euratom (2013. gada 5. decembris), ar ko nosaka drošības pamatstandartus aizsardzībai pret jonizējošā starojuma radītajiem draudiem un atceļ Direktīvu 89/618/Euratom, Direktīvu 90/641/Euratom, Direktīvu 96/29/Euratom, Direktīvu 97/43/Euratom un Direktīvu 2003/122/Euratom (OV L 13, 17.1.2014., 1. lpp.);
 - iv) Padomes Direktīva 2011/70/Euratom (2011. gada 19. jūlijs), ar ko izveido Kopienas sistēmu lietotās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu atbildīgai un drošai apsaimniekošanai (OV L 199, 2.8.2011., 48. lpp.);
 - v) Padomes Direktīva 2006/117/Euratom (2006. gada 20. novembris) par radioaktīvo atkritumu un lietotās kodoldegvielas pārvaldījumu uzraudzību un kontroli (OV L 337, 5.12.2006., 21. lpp.);

- vi) Padomes Regula (Euratom) 2016/52 (2016. gada 15. janvāris), ar ko nosaka maksimālos pieļaujamās pārtikas un barības radioaktīvā piesārņojuma līmeņus pēc kodolavārijas vai jebkuras citas radiācijas avārijsituācijas un atceļ Padomes Regulu (Euratom) Nr. 3954/87 un Komisijas Regulas (Euratom) Nr. 944/89 un (Euratom) Nr. 770/90 (OV L 13, 20.1.2016., 2. lpp.);
- vii) Padomes Regula (Euratom) Nr. 1493/93 (1993. gada 8. jūnijs) par radioaktīvo vielu pārvadājumiem starp dalībvalstīm (OV L 148, 19.6.1993., 1. lpp.).
- G. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta vii) punkts – pārtikas un barības nekaitīgums, dzīvnieku veselība un labturība
1. Savienības pārtikas un barības aprites tiesību akti, ko reglamentē vispārīgie principi un prasības, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).
2. Dzīvnieku veselība, ko reglamentē:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā ("Dzīvnieku veselības tiesību akts") (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp.);
- ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1069/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1774/2002 (Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula) (OV L 300, 14.11.2009., 1. lpp.).
3. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).
4. Noteikumi par dzīvnieku aizsardzību un labturību, kā nosaka:
- i) Padomes Direktīva 98/58/EK (1998. gada 20. jūlijs) par lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku aizsardzību (OV L 221, 8.8.1998., 23. lpp.);
- ii) Padomes Regula (EK) Nr. 1/2005 (2004. gada 22. decembris) par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr. 1255/97 (OV L 3, 5.1.2005., 1. lpp.);
- iii) Padomes Regula (EK) Nr. 1099/2009 (2009. gada 24. septembris) par dzīvnieku aizsardzību nonāvēšanas laikā (OV L 303, 18.11.2009., 1. lpp.);
- iv) Padomes Direktīva 1999/22/EK (1999. gada 29. marts) attiecībā uz savvaļas dzīvnieku turēšanu zooloģiskajos dārzos (OV L 94, 9.4.1999., 24. lpp.);
- v) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/63/ES (2010. gada 22. septembris) par zinātniskiem mērķiem izmantojamo dzīvnieku aizsardzību (OV L 276, 20.10.2010., 33. lpp.).
- H. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta viii) punkts – sabiedrības veselība
1. Pasākumi, ar ko nosaka augstus kvalitātes un drošības standartus cilvēku izcelsmes orgāniem un vielām, kurus reglamentē:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/98/EK (2003. gada 27. janvāris), ar kuru nosaka kvalitātes un drošības standartus attiecībā uz cilvēka asins un asins komponentu savākšanu, testēšanu, apstrādi, uzglabāšanu un izplatīšanu, kā arī groza Direktīvu 2001/83/EK (OV L 33, 8.2.2003., 30. lpp.);

- ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/23/EK (2004. gada 31. marts) par kvalitātes un drošības standartu noteikšanu cilvēka audu un šūnu ziedošanai, ieguvei, testēšanai, apstrādei, konservācijai, uzglabāšanai un izplatīšanai (OV L 102, 7.4.2004., 48. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/53/ES (2010. gada 7. jūlijs) par transplantācijai paredzētu cilvēku orgānu kvalitātes un drošības standartiem (OV L 207, 6.8.2010., 14. lpp.).
2. Pasākumi, ar ko nosaka augstus kvalitātes un drošības standartus zālēm un medicīnas ierīcēm, kurus reglamentē:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 141/2000 (1999. gada 16. decembris) par zālēm reti sastopamu slimību ārstēšanai (OV L 18, 22.1.2000., 1. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/6 (2018. gada 11. decembris) par veterinārajām zālēm un ar ko atceļ Direktīvu 2001/82/EK (OV L 4, 7.1.2019., 43. lpp.);
 - iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 726/2004 (2004. gada 31. marts), ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru (OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.);
 - v) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1901/2006 (2006. gada 12. decembris) par pediatrijā lietojamām zālēm un par grozījumiem Regulā (EEK) Nr. 1768/92, Direktīvā 2001/20/EK, Direktīvā 2001/83/EK un Regulā (EK) Nr. 726/2004 (OV L 378, 27.12.2006., 1. lpp.);
 - vi) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1394/2007 (2007. gada 13. novembris) par uzlabotas terapijas zālēm un ar ko groza Direktīvu 2001/83/EK un Regulu (EK) Nr. 726/2004 (OV L 324, 10.12.2007., 121. lpp.);
 - vii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 536/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par cilvēkiem paredzētu zāļu klīniskajām pārbaudēm un ar ko atceļ Direktīvu 2001/20/EK (OV L 158, 27.5.2014., 1. lpp.).
3. Pacientu tiesības, ko reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/24/ES (2011. gada 9. marts) par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē (OV L 88, 4.4.2011., 45. lpp.).
4. Tabakas un saistīto izstrādājumu ražošana, noformēšana un pārdošana, ko reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/40/ES (2014. gada 3. aprīlis) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu un ar ko atceļ Direktīvu 2001/37/EK (OV L 127, 29.4.2014., 1. lpp.).
- I. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta ix) punkts – patērētāju tiesību aizsardzība
- Patērētāju tiesības un aizsardzība, ko reglamentē:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/6/EK (1998. gada 16. februāris) par patērētāju aizsardzību, norādot patērētājiem piedāvāto produktu cenas (OV L 80, 18.3.1998., 27. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/770 (2019. gada 20. maijs) par dažiem digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumu aspektiem (OV L 136, 22.5.2019., 1. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/771 (2019. gada 20. maijs) par atsevišķiem preču pārdošanas līgumu aspektiem, ar kuru groza Regulu (ES) 2017/2394 un Direktīvu 2009/22/EK un atceļ Direktīvu 1999/44/EK (OV L 136, 22.5.2019., 28. lpp.);
 - iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/44/EK (1999. gada 25. maijs) par dažiem patēriņa preču pārdošanas aspektiem un saistītajām garantijām (OV L 171, 7.7.1999., 12. lpp.);

- v) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/65/EK (2002. gada 23. septembris) par patēriņa finanšu pakalpojumu tālpārdošanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 90/619/EEK un Direktīvās 97/7/EK un 98/27/EK (OV L 271, 9.10.2002., 16. lpp.);
 - vi) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/29/EK (2005. gada 11. maijs), kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 ("Negodīgas komercprakses direktīva") (OV L 149, 11.6.2005., 22. lpp.);
 - vii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/48/EK (2008. gada 23. aprīlis) par patēriņa kredītīgumiem un ar ko atceļ Direktīvu 87/102/EEK (OV L 133, 22.5.2008., 66. lpp.);
 - viii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp.);
 - ix) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/92/ES (2014. gada 23. jūlijs) par maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām (OV L 257, 28.8.2014., 214. lpp.).
- J. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta x) punkts – privātās dzīves un personas datu aizsardzība un tīkla un informācijas sistēmu drošība
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (Direktīva par privātumu un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 6. jūlija Direktīva (ES) 2016/1148 par pasākumiem nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas sistēmu drošību visā Savienībā (OV L 194, 19.7.2016., 1. lpp.).

II daļa

Direktīvas 3. panta 1. punkts attiecas uz turpmāk minētajiem Savienības tiesību aktiem.

- A. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkts – finanšu pakalpojumi, produkti un tirgi un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana
1. Finanšu pakalpojumi:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2341 (2016. gada 14. decembris) par arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju (AKUI) darbību un uzraudzību (OV L 354, 23.12.2016., 37. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK (OV L 157, 9.6.2006., 87. lpp.);
 - iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 596/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK (OV L 173, 12.6.2014., 1. lpp.);
 - v) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.);

- vi) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.);
 - vii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.);
 - viii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1286/2014 (2014. gada 26. novembris) par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem (OV L 352, 9.12.2014., 1. lpp.);
 - ix) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2365 (2015. gada 25. novembris) par vērtspapīru finansēšanas darījumu un atkalizmantošanas pārredzamību un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 337, 23.12.2015., 1. lpp.);
 - x) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/97 (2016. gada 20. janvāris) par apdrošināšanas izplatīšanu (OV L 26, 2.2.2016., 19. lpp.);
 - xi) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1129 (2017. gada 14. jūnijs) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK (OV L 168, 30.6.2017., 12. lpp.).
2. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana:
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/847 (2015. gada 20. maijs) par līdzekļu pārvedumiem pievienoto informāciju un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1781/2006 (OV L 141, 5.6.2015., 1. lpp.).
- B. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punkts – transporta drošība
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 376/2014 (2014. gada 3. aprīlis) par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 996/2010 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK, Komisijas Regulas (EK) Nr. 1321/2007 un (EK) Nr. 1330/2007 (OV L 122, 24.4.2014., 18. lpp.);
 - ii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/54/ES (2013. gada 20. novembris) par dažiem karoga valsts atbildības aspektiem attiecībā uz atbilstību 2006. gada Konvencijai par darbu jūrniecībā un tās izpildi (OV L 329, 10.12.2013., 1. lpp.);
 - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/16/EK (2009. gada 23. aprīlis) par ostas valsts kontroli (OV L 131, 28.5.2009., 57. lpp.).
- C. 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta v) punkts – vides aizsardzība
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/30/ES (2013. gada 12. jūnijs) par to darbību drošumu, kas saistītas ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, un ar kuru groza Direktīvu 2004/35/EK (OV L 178, 28.6.2013., 66. lpp.).
-